# शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालयबाट सञ्चालन हुने शिक्षा, विज्ञान प्रविधि तथा भाषा, संस्कृति र पुरातत्त्व संरक्षण सम्बन्धी स्वीकृत कार्यक्रम तथा बजेट कार्यान्वयन मापदण्ड, २०७८

माननीय मन्त्रीस्तरीय निर्णयबाट मिति २०७८/०५/२३ मा स्वीकृत ।

## आ.व. २०७८/०७९

प्रदेश सरकार

**शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय**

गण्डकी प्रदेश, पोखरा, नेपाल

## विषयसूची


खण्ड– एकः परिचय तथा उद्देश्य २

१.१ परिचयः २

१.२ उद्देश्यः २

१.३ शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय अन्तरगतका महाशाखा, निर्देशनालय, तालिम केन्द्र र मातहतका निकायहरु २

१.४ कार्यक्रम सञ्चालन सम्बन्धी व्यवस्था २

१.५ कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा ध्यान दिनुपर्ने पक्षहरुः ३

खण्ड- दुईः वार्षिक विकास कार्यक्रम र कार्यान्वयन ५

(क) मन्त्रालय तर्फ ५

२.१ शिक्षा क्षेत्रका कार्यक्रम व्यवस्थापन, अनुगमन एवम् मूल्याङ्कन ५

२.२ प्रादेशिक शिक्षा नीति, योजना, ऐन, नियम, निर्देशिका, मापदण्ड र कार्यविधि तर्जुमा ६

२.३ स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण र कार्यान्वयनमा स्थानीय तहलाई सहजीकरण ७

२.४ पाठ्यक्रम कार्यान्वयन सम्बन्धी प्रशिक्षक प्रशिक्षण ८

२.५ एस.ओ.एस. हर्मन माइनर विद्यालय पोखरा १५ मा अध्ययनरत लक्षित समूहका बालबालिकाहरुलाई छात्रवृत्ति अनुदान निरन्तरता ९

२.६ शहीद स्मृति आवासीय विद्यालय १०

२.७ हिमाली तथा दुर्गम क्षेत्रका नमूना आवासीय विद्यालयमा आवासीय भवन र पूर्वाधार विकासको निरन्तरता ११

२.८ नयाँ पाठ्यक्रम कक्षा ४ र ७ को परिक्षण अभ्यास भएका जिल्लाहरुमा कार्यान्वयनको अवस्था पहिचान र अनुशिक्षण १३

२.९ गुरुकुल, गुम्बा, मदरसा लगायतका धार्मिक शिक्षा प्रदान गर्ने विद्यालयहरुलाई मुल प्रवाहीकरण अनुदान १४

२.१० विज्ञान वा प्राविधिक विषयमा रुपान्तरण हुने सामुदायिक क्याम्पसहरुलाई सुदृढीकरण अनुदान १६

२.११ विशेष कक्षा सञ्चालन भएका स्रोत कक्षाहरुको सुदृढीकरण १८

२.१२ प्राविधिक धार तथा विज्ञान विषय सञ्चालन भएका विद्यालयहरुलाई प्रयोगशाला सुदृढीकरण अनुदान २०

२.१३ विद्यालयमा विपद्/महामारी जोखिम न्यूनीकरण २२

२.१४ सामुदायिक तथा सार्वजनिक पुस्तकालयहरुलाई स्तरोन्नतीका लागि अनुदान (**E- LEARNING**) समेत २४

२.१५ सामुदायिक सिकाइ केन्द्रको व्यवस्थापकीय क्षमता विकास कार्यक्रम २६

२.१६ स्थानीय तह तथा सामुदायिक क्षेत्रसँगको समन्वयमा प्रविधिमैत्री साक्षरता कार्यक्रम निरन्तरता २७

२.१७ नेपाल सांस्कृतिक संघ मार्फत ११ जिल्लामा लोक कला तथा संस्कृति संरक्षण २९

२.१८ प्रदेशभित्र बहुसांस्कृतिक ग्रामको जग्गा प्राप्ति र डीपीआर तयारी (अन्नपूर्ण गाउँपालिका कास्की) ३०

२.१९ पुरातात्त्विक महत्वका वस्तु तथा सम्पदाहरुको श्रव्यदृष्य प्रोफाइल तयारी तथा अध्यावधिक ३१

२.२० मठ, मन्दिर, गुम्बा लगायत पुरातात्त्विक तथा धार्मिक आस्थाका केन्द्रहरुको संरक्षण एवम् मर्मत सम्भार ३२

२.२१ शहीद दिलबहादुर रम्तेल स्मृति छात्रवृत्ति ३५

२.२२ एक जिल्ला एक शहीद पार्क निर्माण ३९

२.२३ गोरखाको च्याङ्लीमा कुमाल जातिको संग्रहालय ४२

# खण्ड- एकः परिचय तथा उद्देश्य

## १.१ परिचय:

प्रदेश सरकारले आफ्ना नीति नियमको अङ्गिकार गर्दै सङ्घ र स्थानीय तहसँग समन्वय गरी आफ्ना कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दै आएको छ । कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने क्रममा कार्यक्रमलाई नियमित, पारदर्शी, सरल, उत्तरदायी, जवाफदेही तथा औचित्यपूर्ण एवं प्रभावकारी तरिकाले सम्पादन गर्दै अपेक्षित गुणस्तरीय परिणाम प्राप्त गर्नका लागि प्रदेश सरकारबाट जारी भएको बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन सम्वन्धी एकीकृत कार्यविधि, २०७७ को अधिनमा रही *शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय* बाट "कार्यक्रम तथा बजेट कार्यान्वयन मापदण्ड २०७८" स्वीकृत गरिएको छ ।

## १.२ उद्देश्य:

क) आ.व. २०७८/०७९ को वार्षिक विकास कार्यक्रमहरु सहज र सरल तरिकाले सम्पादन गर्ने,

ख) कार्यक्रम कार्यान्वयनमा एकरुपता र गुणस्तरीयता कायम गर्ने,

ग) कार्यक्रम कार्यान्वयनमा आर्थिक पारदर्शिता तथा मितव्ययिता कायम गर्ने ।

## १.३ शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय अन्तरगतका शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तर्फका महाशाखा, निर्देशनालय, तालिम केन्द्र र मातहतका निकायहरु

१) शैक्षिक योजना तथा विज्ञान प्रविधि महाशाखा

२) उच्च शिक्षा तथा संस्कृति महाशाखा

३) शिक्षा विकास निर्देशनालय

४) शिक्षा तालिम केन्द्र

५) जिल्लामा ११ वटा सामाजिक विकास कार्यालयहरु

## १.४ कार्यक्रम सञ्चालन सम्बन्धी व्यवस्था

कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा प्रचलित सार्वजनिक खरिद सम्बन्धी कानुन, आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६, आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ तथा प्रदेश सरकार, गण्डकी प्रदेशद्वारा स्वीकृत खर्चको मापदण्ड,२०७५ एवम् बजेट तथा गण्डकी प्रदेश सरकारद्वारा जारी कार्यक्रम कार्यान्वयन सम्वन्धी एकीकृत कार्यविधि, २०७७ मा भएको व्यवस्था बमोजिम हुनेछ । प्रचलित कानुनसँग यो मापदण्ड बाझिएमा बाझिएको हदसम्म प्रचलित कानुन लागु हुनेछ ।

## १.५ कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा ध्यान दिनुपर्ने पक्षहरुः

१. हरेक कार्यक्रमको तयारी तथा सञ्चालन गर्नु पूर्व यो मापदण्ड राम्ररी अध्ययन गर्नुपर्नेछ ।

२. यस मापदण्डमा उल्लिखित कुरालाई पालना गरी प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गर्ने गराउने जिम्मेवारी कार्यालय प्रमुखको हुनेछ र कार्यान्वयनमा समन्वयकारी भूमिका कार्यक्रमको जिम्मेवार व्यक्तिको हुनेछ ।

३. कार्यक्रम शुरु गर्नु पूर्व कार्यालयमा बैठक बसी कार्यक्रम सञ्चालन प्रकिया, सहभागी संख्या, श्रोत व्यक्ति, सहजकर्ता, कार्यक्रम सञ्चालन हुने मिति, समय र स्थान तथा अन्य आवश्यक विवरण सहितको अवधारणा पत्र वमोजिम निर्णय गराई कार्यालय प्रमुखबाट पूर्व स्वीकृत गराएर कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्दछ ।

४. कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा कार्यालय प्रमुख, लेखा प्रमुख र कार्यक्रमको जिम्मेवारी प्राप्त कर्मचारीको समन्वयमा सञ्चालन गर्नु पर्नेछ ।

५. यस मापदण्ड अनुसार कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा गण्डकी प्रदेश सरकारबाट जारी भएका कार्यविधि, मापदण्ड र निर्देशिकाको हकमा सोही अनुसार र अन्यको हकमा नेपाल सरकार शिक्षा बिज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, शिक्षा तथा मानव श्रोत विकास केन्द्र र सम्बन्धित निकायहरुबाट जारी भएका कार्यविधि, मापदण्ड र निर्देशिकालाई आधार मानी सञ्चालन गर्नु पर्नेछ ।

६. तोकिएको चौमासिक भित्र कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्नेछ। यदि समयमा कुनै कार्यक्रम सञ्चालन गर्न नसकिएमा कारण सहितको विवरण समयमै उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

७. यस आ. व. को आर्थिक दायित्व आगामी आ. व. मा सर्ने गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्न पाइने छैन ।

८. सम्पादित क्रियाकलापको आन्तरिक र वाह्य लेखा परीक्षण गराउने दायित्व सम्बन्धित कार्यालय प्रमुख र लेखा प्रमुखको हुनेछ। यस कार्यमा सहयोग गर्नको लागि सम्बन्धित कर्मचारी जिम्मेवार रहनेछ।

९. गण्डकी प्रदेश, अर्थ मन्त्रालयबाट जारी भएको बजेट कार्यान्वयन मार्गदर्शन, २०७८/७९ को पूर्ण पालना गर्नुपर्नेछ । सार्वजनिक खर्चमा मितब्ययिता र प्रभावकारीता कायम गर्ने नीतिगत मार्गदर्शन, २०७५ समेत अनुशरण गर्नुपर्नेछ ।

१०. यस मापदण्डमा अन्यत्र जेसुकै लेखिएको भए पनि स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्दा गराउँदा बजेटको परिधिभित्र रही प्रचलित सार्वजनिक खरिद सम्बन्धी कानुन, गण्डकी प्रदेश सरकारको खर्च मापदण्ड २०७५, भ्रमण खर्च नियमावली २०६४ को परिधीभित्र रही कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्नेछ ।

११. कार्यक्रमको मुख्य मुख्य उपलव्धि र मासिक, चौमासिक र वार्षिक रूपमा भौतिक तथा वित्तीय प्रगति रुपमा तयार गर्नु पर्नेछ ।

१२. यस मापदण्डमा निर्धारित कार्यक्रमहरु कार्यान्वयनका लागि मन्त्रालयले मातहतका निकायलाई जिम्मेवारी दिन सक्नेछ ।

१३. यस मापदण्डको विषयवस्तु वा कुनै विषयमा अस्पष्ट भएमा शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालयसँग सम्पर्क गरी स्पष्ट हुनुपर्नेछ ।

१४. मन्त्रालय र मातहतका निकायहरुवाट अनुदान प्राप्त गर्ने विद्यालय,क्याम्पस तथा अन्य संघ संस्थाहरुले वील भरपाई र स्रेस्ता अद्यावधिक रुपमा राखि नियमानुसार वार्षिक लेखा परिक्षण गराउनुपर्नेछ ।

नोट : प्रचलित आर्थिक ऐन, नियमावली र कार्यविधि संशोधन वा जारी भएमा सोही बमोजिम कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने छ ।

# खण्ड-दुईः वार्षिक विकास कार्यक्रम र कार्यान्वयन

## (क) मन्त्रालय तर्फ

### २.१ शिक्षा क्षेत्रका कार्यक्रम व्यवस्थापन, अनुगमन एवम् मूल्याङ्कन

| खर्च शीर्षक | इकाई | लक्ष्य | विनियोजित वजेट (रु.हजारमा) | चौमासिक अवधि |
|---|---|---|---|---|
| २२५२२ | पटक | | १०० | पहिलो, दोस्रो र तेश्रो चौमासिक |

| शीर्षक | विवरण |
|---|---|
| १. परिचय | मन्त्रालय र मातहतका निकायहरुले कार्यान्वयन गर्ने वार्षिक विकास कार्यक्रमहरु छनौट, कार्यक्रम कार्यान्वयन मापदण्ड निर्माण,कार्यक्रम छनौट तथा मूल्याङ्कन गर्न, कार्यक्रम कार्यान्वयनमा एकरुपता, नियमितता र प्रभावकारीता ल्याउन तथा अनुगमनको समयमा कार्य क्षेत्रमा नै आवश्यक सहयोग पुर्याइ कार्यक्रम कार्यान्वयनमा सुधार ल्याउन यो कार्यक्रम समावेश गरिएको हो । |
| २. कार्यक्रमको उद्देश्य | कार्यक्रम कार्यान्वयनको अवस्था पहिचान गरी कार्यान्वयनमा प्रभावकारीता ल्याउने । |
| ३. कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने | शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय |
| ४. बजेट बाँडफाँट | बैठक भत्ता, दै.भ्र.भ., आतेजाते खर्च, खाजा, खाना तथा प्रतिवेदन लेखन |
| ५. सञ्चालन गरिने क्रियाकलाप | • मन्त्रालय र मातहतका निकायले कार्यान्वयन गर्ने कार्यक्रमहरुको अवस्था अनुगमन गरी थप प्रभावकारीता ल्याउन तथा आवश्यक पृष्ठपोषण प्रदान गर्न अनुगमन मूल्याङ्कन गर्ने ।<br>• वार्षिक विकास कार्यक्रममा संस्था छनौट नभएका अर्थात एकमुष्ठ बजेट भएका कार्यक्रमहरुको प्रस्ताव छनौट गरी कार्यन्वयनको व्यवस्था मिलाउने । |
| ६. अपेक्षित प्रतिफल | • कार्यक्रम कार्यान्वयनमा प्रभावकारीता आउने । |
| ७. पेश गर्नुपर्ने कागजातहरु | • निर्णय पुस्तिका<br>• बैठक भत्ता तथा दैनिक तथा भ्रमण खर्चका बील भरपाईहरु<br>• प्रतिवेदन । |
| ८. अनुगमन | शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय |

## २.२ प्रादेशिक शिक्षा नीति, योजना, ऐन, नियम, निर्देशिका, मापदण्ड र कार्यविधि तर्जुमा

| खर्च शीर्षक | इकाई | लक्ष्य | विनियोजित वजेट (रु.हजारमा) | चौमासिक अवधि |
|---|---|---|---|---|
| २२५२२ | पटक | १ | १०० | पहिलो र तेश्रो चौमासिक |

| | शीर्षक | विवरण |
|---|---|---|
| १. | परिचय | संघीयता कार्यान्वयनसँगै प्रदेश सरकारले आफ्ना काम कारवाहीहरुलाई पारदर्शी, जवाफदेही र व्यवस्थित रुपमा सञ्चालन गरी सेवा प्रवाह एवं निर्णय प्रक्रियालाई सरलीकृत गर्न विभिन्न नीति, नियम, निर्देशिका, कार्यविधि, मापदण्ड लगायतका कानूनी आधार तयार गर्दै आएको छ । शिक्षा क्षेत्रमा शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धि, सेवा प्रदायक संस्थाहरुको नियमन र कार्यक्रम कार्यान्वयनमा एकरुपता ल्याई उत्तरदायी, मितव्ययी, सहभागितामूलक समावेशीकरणको नीति अबलम्बन गरी पद्धतिगत रुपमा विकास गर्न विभिन्न शैक्षिक नीति, नियम तथा मापदण्ड तयार गर्न साथै शिक्षा क्षेत्र योजना निर्माण र अध्यावधिक गरी कार्यान्वयनमा ल्याउन आवश्यक भएकोले यो कार्यक्रम समावेश गरिएको हो । |
| २. | कार्यक्रमको उद्देश्य | शिक्षा सम्बन्धी नीति, ऐन, नियम, कार्यविधि, निर्देशिका र मापदण्डका साथै शिक्षा क्षेत्रको आवधिक योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने । |
| ३. | कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने | शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय |
| ४. | बजेट बाँडफाँट | बैठक भत्ता, दै.भ्र.भ., आतेजाते खर्च, खाजा, खाना तथा प्रतिवेदन लेखन |
| ५. | सञ्चालन गरिने क्रियाकलाप | • बैठक तथा छलफल एवम् अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन,<br>• विज्ञ समूह गठन,<br>• कार्य शर्त निर्माण गर्ने,<br>• कार्य जिम्मेवारी दिने,<br>• प्रतिवेदन तयार पार्ने/नीतिगत दस्तावेज स्वीकृतीका लागि पेश गर्ने । |
| ६. | अपेक्षित प्रतिफल | • ऐन, नीति, नियम, कार्यविधि, मापदण्ड एवम् शिक्षा क्षेत्रको आवधिक योजना तयार भएको हुनेछ । |
| ७. | पेश गर्नुपर्ने कागजातहरु | • कार्यटोली गठन भएका कागजातहरु,<br>• बील भरपाईहरु<br>• बैठकका निर्णय प्रतिलिपी,<br>• प्रतिवेदन । |
| ८. | अनुगमन | शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय |

## २.३ स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण र कार्यान्वयनमा स्थानीय तहलाई सहजीकरण

| खर्च शीर्षक | इकाई | लक्ष्य | विनियोजित वजेट (रु.हजारमा) | चौमासिक अवधि |
|---|---|---|---|---|
| २२५२२ | पटक | १ | २०० | पहिलो र तेस्रो चौमासिक |

| | शीर्षक | विवरण |
|---|---|---|
| १. | परिचय | पाठ्यक्रम समग्र शिक्षा प्रद्धतिको मार्गदर्शक एवम् गतिशील योजना हो । स्थानीय आवश्यकता र परिवेशलाई सम्बोधन गर्ने गरी स्थानीय पाठ्यक्रम तथा पाठ्यसामग्री विकास गर्न आवश्यक छ । यस कार्यमा स्थानीय तहमा क्षमता विकास र विज्ञहरुवाट सहजिकरण गरी मातृभाषा/स्थानीय विषयको पाठ्यक्रम निर्माण कार्यलाई उद्देश्यमूलक बनाउन तथा राष्ट्रिय पाठ्यक्रम प्रारूप, २०७६ को मर्म वमोजिम स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने कार्यमा सघाउ पुर्‍याउन आवश्यक भएकोले यो कार्यक्रम समावेश गरिएको हो । |
| २. | कार्यक्रमको उद्देश्य | • स्थानीय विषयको पाठ्यक्रम तयार गर्न स्थानीय तहको क्षमता विकास र प्राविधिक सहयोग गर्ने । |
| ३. | कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने | • शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय र स्थानीय तहहरु |
| ४. | बजेट बाँडफाँट | • बैठक भत्ता, स्टेशनरी, दै.भ्र.भ., आतेजाते खर्च, खाजा, खाना, प्रतिवेदन लेखन तथा सम्पादन |
| ५. | सञ्चालन गरिने क्रियाकलाप | • स्थानीय तहहरुबाट माग सङ्कलन र छनौट<br>• स्थानीय तहको आवश्यकता र परिवेश पहिचान गरी स्थानीय तहमा गठित पाठ्यक्रम निर्माण समितिलाई विज्ञ समितिवाट सहजीकरण<br>• विज्ञ समितिको सहभागितामा स्थानीय तहमा सरोकारवालाहरुसँग छलफल/अन्तरक्रिया कार्यक्रम सञ्चालन<br>• पाठ्यक्रम/पाठयपुस्तकको मसौदा तयारीका लागि स्थानीय तहलाई स्थलग तथा अन्य प्राविधिक सहयोग उपलव्ध गराउने<br>• मस्यौदा निर्माण |
| ६. | अपेक्षित प्रतिफल | • स्थानीय विषयको पाठ्यक्रम तथा पाठ्यपुस्तक तयार भई कार्यान्वयनमा आएको हुने । |
| ७. | पेश गर्नुपर्ने कागजातहरु | • पाठ्यकम तयारी समूह गठन भएका कागजात,<br>• बैठकका निर्णय प्रतिलिपी/सहजीकरणको उपस्थिति<br>• पाठ्यक्रम, पाठ्यपुस्तक/पाठ्यसामग्रीका मसौदाहरु । |
| ८. | अनुगमन गर्ने निकाय | शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय |

## २.४ पाठ्यक्रम कार्यान्वयन सम्बन्धी प्रशिक्षक प्रशिक्षण

| खर्च शीर्षक | इकाई | लक्ष्य | विनियोजित वजेट (रु.हजारमा) | चौमासिक अवधि |
|---|---|---|---|---|
| २२५२२ | पटक | १ | ६०० | पहिलो चौमासिक |

| शीर्षक | विवरण |
|---|---|
| १. परिचय | राष्ट्रिय पाठ्यक्रम प्रारुप, २०७६ वमोजिम शैक्षिक सत्र २०७७ देखि देशैभर योजनावद्ध रुपमा नयाँ पाठ्यक्रम कार्यान्वयनमा आएको छ। शैक्षिक शत्र २०७८ मा कक्षा ४, ७ र ९ मा नयाँ पाठ्यक्रम कार्यान्वयन हुने भएकोले सो को सम्वन्धित शिक्षकहरुलाई अभिमुखिकरण/प्रवोधिकरण गर्नु आवश्यक छ । यस कार्यका लागि पाठ्यक्रम विकास केन्द्र, सानोठिमी भक्तपुरसँग समन्वय गरी प्रदेश तहवाट जिल्लागत प्रशिक्षक तयारी तथा स्थानीय तहहरुवाट शिक्षक अभिमुखिकरण/प्रवोधिकरण कार्यक्रम सञ्चालन हुने भएकोले प्रदेश तहका लागि **नयाँ पाठ्यक्रम कार्यान्वयन प्रशिक्षक प्रशिक्षण कार्यक्रम** समावेश गरिएको हो। |
| २. कार्यक्रमको उद्देश्य | • पाठ्यक्रम कार्यान्वयनका लागि जिल्ला प्रशिक्षक तयार गर्ने |
| ३. कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने मन्त्रालय | • शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय |
| ४. बजेट वाँडफाँट | स्टेशनरी, दै.भ्र.भ., तालिम कार्यक्रम व्यवस्थापन, खाजा, खाना, प्रतिवेदन लेखन तथा सम्पादन |
| ५. सञ्चालन गरिने क्रियाकलाप | • पाठ्यक्रम विकास केन्द्र, सानोठिमी भक्तपुरसँग समन्वय गरी प्रशिक्षक प्रशिक्षणको योजना वनाउने,<br>• जिल्लागत रुपमा सहभागी छनौट तथा कार्यक्रम तयारी,<br>• प्रशिक्षण सामग्री तयारी र प्रशिक्षण कार्यक्रम सञ्चालन,<br>• प्रतिवेदन तयारी र अनुगमन । |
| ६. अपेक्षित प्रतिफल | • नयाँ पाठ्यक्रम प्रवोधिकरणका लागि प्रशिक्षक तयार हुने । |
| ७. पेश गर्नुपर्ने कागजातहरु | • कार्यक्रम सञ्चालनसँग सम्बन्धित कागजातहरु एवम् विल भरपाईहरु । |
| ८. अनुगमन गर्ने निकाय | • शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय |

## २.५ एस.ओ.एस. हर्मन माइनर विद्यालय पोखरा १५ मा अध्ययनरत लक्षित समूहका बालबालिकाहरुलाई छात्रवृत्ति अनुदान निरन्तरता

| खर्च शीर्षक | इकाई | लक्ष्य | विनियोजित वजेट (रु.हजारमा) | चौमासिक अवधि |
|---|---|---|---|---|
| २६४१३ | पटक | १ | ६००० | पहिलो चौमासिक |

| | शीर्षक | विवरण |
|---|---|---|
| १. | परिचय | एस.ओ.एस. हर्मन माइनर विद्यालय पोखरा १५ ले अभिभावक विहिन, असहाय, जोखिममा रहेका, सामाजिक, आर्थिक एवं सांस्कृतिक कारणले विभेदमा परेका बालवालिकाहरुको संरक्षणसँगै शिक्षा प्राप्त गर्ने अधिकारलाई प्रत्याभुत गर्दै पठनपाठन कार्यमा सहयोग गर्दै आएको छ । उक्त संस्थामा बसी **एस.ओ.एस. हर्मन माइनर मा. वि. पोखरा १५ मा** अध्ययनरत लक्षित समूहका बालबालिकाहरुका लागि छात्रवृत्ति अनुदान प्रदान गरी उनीहरुको पढ्न पाउने अधिकार प्रत्याभुत गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिन यो कार्यक्रम राखिएको हो । |
| २. | कार्यक्रमको उद्देश्य | • लक्षित समूहका बालबालिकाहरुले सिकाइलाई निरन्तरता पाउने अधिकार प्रत्याभुत गर्ने । |
| ३. | कार्यक्रम कार्यान्वयनमा संलग्न हुने संस्था | शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय तथा एस.ओ. एस. हर्मन माइनर मा.वि., पोखरा |
| ४. | बजेट बाँडफाँट | छात्रवृत्ति रकम |
| ५. | सञ्चालन गरिने क्रियाकलाप | • लक्षित बालबालिकाहरुको फोटो सहितको प्रमाणित विवरण माग गर्ने,<br>• विद्यार्थीले प्राप्त गर्ने छात्रवृत्ति रकम सहितको प्रस्ताव माग गर्ने,<br>• विद्यालयसँग सम्झौता गर्ने,<br>• लक्षित बालबालिकाहरुलाई विद्यालयको माग र प्रस्ताव बमोजिम २ किस्तामा अनुदान रकम निकासा दिने । |
| ६. | अपेक्षित प्रतिफल | • बालबालिकाहरुको पठनपाठन निरन्तरता भएको हुने। |
| ७. | पेश गर्नुपर्ने कागजातहरु | • कार्ययोजना सहितको माग निवेदन,<br>• विद्यार्थीले छात्रवृत्ति वुझेको सक्कल भरपाई,<br>• विद्यालय व्यवस्थापन समितिले छात्रवृत्ति प्राप्त गरी सदुपयोग गर्ने प्रतिवद्धता सहितको निर्णय एवम् छात्रवृत्ति वितरण भए पछि कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन,<br>• अनुगमनकर्ताको अनुगमन प्रतिवेदन । |
| ८. | अनुगमन गर्ने निकाय | शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय |

## २.६ शहीद स्मृति आवासीय विद्यालय

| खर्च शीर्षक | इकाई | लक्ष्य | विनियोजित वजेट (रु.हजारमा) | चौमासिक अवधि |
|---|---|---|---|---|
| २६४१३ | पटक/संख्या | १ | ३०००० | दोस्रो चौमासिक |

| शीर्षक | विवरण |
|---|---|
| १. परिचय | प्रदेश सरकारको आ.व. २०७८/०७९ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रममा शहिदस्मृति आवासीय विद्यालयलाई व्यावसायिक विद्यालयको रुपमा सञ्चालन गरिनेछ भन्ने उल्लेख गरिएको छ । आवासीय सुविधा सहित सञ्चालनमा रहेको शहिदस्मृति आवासीय विद्यालय, पोखरा महानगरपालिका वडा नं. १४ मझेरीपाटनलाई व्यावसायिक विद्यालयको रुपमा विकास गर्न आवश्यक भएकोले यो कार्यक्रम समावेश गरिएको छ । |
| २. कार्यक्रमको उद्देश्य | • शहिदस्मृति आवासीय विद्यालयलाई व्यवसायिक विद्यालयको रुपमा रुपान्तरण/विकास गर्ने । |
| ३. कार्यक्रम कार्यान्वयनमा संलग्न हुने संस्थाहरु | शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय |
| ४. बजेट बाँडफाँट | सम्बन्धित कार्यमा प्रस्ताव वमोजिम खर्च |
| ५. सञ्चालन गरिने क्रियाकलाप | • व्यावसायिक विद्यालय सञ्चालनका लगि गरिएको तयारीसँग सम्वन्धित कागजात सहितको विद्यालय विकास प्रस्ताव माग गर्ने<br>• व्यावसायिक विद्यालय स्थापनासँग सम्वन्धित लागत अनुमान र ड्रइङ डिजाइन सहितको स्वीकृत कार्ययोजना माग गर्ने<br>• कार्यक्रम सञ्चालनको तरिका एकीन गर्ने<br>• कार्यक्रम स्वीकृत गरी सम्झौता गर्ने<br>• कार्य प्रगतिका आधारमा अनुदान रकम निकासा<br>• कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन |
| ६. अपेक्षित प्रतिफल | • व्यावसायिक विद्यालयको रुपमा रुपान्तरणका लागि पूर्वाधार तयार भएको हुने। |
| ७. पेश गर्नुपर्ने कागजातहरु | • विद्यालय विकास प्रस्ताव, सरकारी प्राविधिकहरुद्वारा तयार गरिएको लागत अनुमान सहितको ड्रइङ डिजाइन<br>• सक्कल वील भरपाइहरु<br>• अनुगमन प्रतिवेदन<br>• कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन |
| ८. अनुगमन गर्ने निकाय | शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय |

## २.७ हिमाली तथा दुर्गम क्षेत्रका नमूना आवासीय विद्यालयमा आवासीय भवन र पूर्वाधार विकासको निरन्तरता

| कार्यक्रम | वजेट रु. हजारमा |
|---|---|
| १. हिमाली तथा दुर्गम क्षेत्रका नमूना आवासीय विद्यालयमा आवासीय भवन र पूर्वाधारको विकासको निरन्तरता-प्रभातकिरण मा.वि. , धार्चे गाउँपालिका, गोरखा | १,००० |
| २. हिमाली तथा दुर्गम क्षेत्रका नमूना आवासीय विद्यालयमा आवासीय भवन र पूर्वाधारको विकासको निरन्तरता-जननर्मल आधारभुत विद्यालय, वारगुङ्ग मुक्तिक्षेत्र गाउँपालिका, मुस्ताङ्ग | १,००० |
| ३. हिमाली तथा दुर्गम क्षेत्रका नमूना आवासीय विद्यालयमा आवासीय भवन र पूर्वाधारको विकासको निरन्तरता-शिख मा.वि. अन्नपूर्ण गाउपालिका , म्याग्दी | १,००० |
| ४. हिमाली तथा दुर्गम क्षेत्रका नमूना आवासीय विद्यालयमा आवासीय भवन र पूर्वाधारको विकासको निरन्तरता-हेम मा.वि., धवलागिरी गाउँपालिका, म्याग्दी | १,००० |
| ५. हिमाली तथा दुर्गम क्षेत्रका नमूना आवासीय विद्यालयमा आवासीय भवन र पूर्वाधारको विकासको निरन्तरता-प्रकाशज्योति मा.वि. नाँसो गाउँपालिका, मनाङ्ग | १,००० |

| खर्च शीर्षक | इकाई | लक्ष्य | विनियोजित वजेट (रु.हजारमा) | चौमासिक अवधि |
|---|---|---|---|---|
| ३११५९ | विद्यालय/संस्था | ५ | ५००० | पहिलो चौमासिक |

| शीर्षक | विवरण |
|---|---|
| १. परिचय | नमूना आवासीय विद्यालय स्थापनाका आधार, शर्त, पूर्वाधार र स्वरुप सम्बन्धी मापदण्ड, २०७५ अनुसार मन्त्रालयस्तरबाट छनौट एवम् स्वीकृत भएका विद्यालयहरुले तयार गरेको विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन (DPR) का आधारमा प्राथमिकतामा परेका कार्यक्रम क्रमशः कार्यान्वयन गर्दै जान आवश्यक छ ।सम्वन्धित स्थानीय तहको समन्वय एवम् सहकार्यमा प्राथमिकता बमोजिमका भौतिक पूर्वाधार निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिइ व्यवस्थित एवम् प्रभावकारी रुपमा सञ्चालन गर्न **हिमाली तथा दुर्गम क्षेत्रका नमूना आवासीय विद्यालयमा आवासीय भवन सम्पन्न गरी विद्यालयका अन्य भौतिक पूर्वाधार विकास कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न** आवश्यक भएकोले यो कार्यक्रम समावेश भएको हो। |
| २. कार्यक्रमको उद्देश्य | नमूना आवासीय विद्यालयमा आवासीय भवन र पूर्वाधार विकास गर्ने |
| ३. कार्यक्रम कार्यान्वयनमा संलग्न हुने संस्थाहरु | शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय, तोकिए बमोजिमका विद्यालय रहने स्थानीय तहहरु र तोकिएका विद्यालयहरु |
| ४. बजेट बाँडफाँट | निर्माणसँग सम्वन्धित कार्यमा तोकिए बमोजिमका खर्चहरु |
| ५. सञ्चालन गरिने | • गत आ.ब. को कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन सहित नमूना आवासीय विद्यालयको विस्तृत |

| शीर्षक | विवरण |
|---|---|
| क्रियाकलाप | आयोजना प्रतिवेदन (DPR) बमोजिम स्थानीय तहवाट सञ्चालन गरिने आवासीय भवन र पूर्वाधार विकास सम्वन्धी प्रचलित कानून बमोजिमको खरीद योजना, योजना कार्यान्वयनका लागि स्रोत व्यहोर्ने निकायहरु र मन्त्रालयले व्यहोर्ने रकम स्पष्ट रुपमा खुलेको प्रस्ताव माग गरिनेछ।<br>(१) नमूना आवासीय विद्यालयको रुपमा छनौटमा परेका विद्यालयसंग सम्बन्धित स्थानीय तहवाट निर्मित विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन बमोजिम आवासीय भवन र पूर्वाधार विकास कार्यको प्राथमिकता निर्धारण गरी लागत अनुमान र कार्ययोजना सहितको प्रस्ताव तयार गरी मन्त्रालय समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।<br>(२) यस कार्यक्रमवाट यस पूर्व कार्य प्रारम्भ गरी सम्पन्न हुन बाँकि रहेका तथा नयाँ कार्यक्रम सम्पन्न गर्न सकिनेछ ।<br>• पेश हुन आएका प्रस्तावका आधारमा निर्माण कार्य सञ्चालनका लागि स्थानीय तहलाई अख्तियारी दिइनेछ । |
| ६. अपेक्षित उपलव्धी | • आवासीय भवन र पूर्वाधार विकास भै विद्यार्थीलाई आवासीय सुविधा पुगेको हुने,<br>• विद्यार्थीको उपस्थिति दर वृद्धि भई सिकाइ उपलव्धि बढ्ने । |
| ७. पेश गर्नुपर्ने कागजातहरु | • कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन । |
| ८. अनुगमन गर्ने निकाय | शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय |

## २.८ नयाँ पाठ्यक्रम कक्षा ४ र ७ को परिक्षण अभ्यास भएका जिल्लाहरुमा कार्यान्वयनको अवस्था पहिचान र अनुशिक्षण

| खर्च शीर्षक | इकाई | लक्ष्य | विनियोजित वजेट (रु.हजारमा) | चौमासिक अवधि |
|---|---|---|---|---|
| २२५२२ | जिल्ला | २ | १५० | दोस्रो चौमासिक |

| | शीर्षक | विवरण |
|---|---|---|
| १. | परिचय | चालु शैक्षिक सत्रमा कक्षा ४,७,८ र ९ मा नमूना परीक्षण अभ्यास गर्ने कार्यक्रम रहेको छ । पाठ्यक्रम लागु भएका विद्यालयहरुलाई कार्यान्वयनका लागि थप क्षमता विकास गर्न सम्बन्धित विद्यालयका शिक्षकहरुलाई बैठक/छलफल तथा कार्यशाला सञ्चालन गरी पाठ्यकम कार्यान्वयनमा देखिएका सबल पक्ष एवम् सुधार गर्नुपर्ने/कठिनाइ भएका विषयवस्तुहरुमा छलफल गराई अनुभव आदान प्रदान एवं पृष्ठपोषणका लागि यो कार्यक्रम सञ्चालन गर्न आवश्यक छ । |
| २. | कार्यक्रमको उद्देश्य | • पाठ्यक्रम परीक्षणको स्थलगत अध्ययन/अनुगमन गरी सुधारका लागि पृष्ठपोषण दिने |
| ३. | कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने मन्त्रालय | शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय |
| ४. | बजेट बाँडफाँट | स्टेशनरी, दै.भ्र.भ., आतेजाते खर्च, खाजा, खाना, विविध खर्च, प्रतिवेदन लेखन तथा सम्पादन |
| ५. | सञ्चालन गरिने क्रियाकलाप | • विद्यालयहरुवाट विवरण सङ्कलन,<br>• पाठ्यक्रम विज्ञ सम्मिलित अनुगमन कार्यदल गठन<br>• साधन निर्माण<br>• सरोकारवालाहरुसँग छलफल/अन्तरक्रिया,<br>• स्थलगत अनुगमन,<br>• प्रतिवेदन तयार । |
| ६. | अपेक्षित उपलव्धी | • पाठ्यक्रम कार्यान्वयनमा प्रभावकारीता आउने । |
| ७. | पेश गर्नुपर्ने कागजातहरु | • कार्यक्रम सञ्चालनसँग सम्बन्धित कागजातहरु (विद्यालयको विवरण, उपस्थिती),<br>• खर्चका बील भरपाइहरु,<br>• प्रतिवेदन । |
| ८. | अनुगमन गर्ने निकाय | शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय |

## २.९ गुरुकुल, गुम्बा, मदरसा लगायतका धार्मिक शिक्षा प्रदान गर्ने विद्यालयहरुलाई मुल प्रवाहीकरण अनुदान

| खर्च शीर्षक | इकाई | लक्ष्य | विनियोजित वजेट (रु.हजारमा) | चौमासिक अवधि |
|---|---|---|---|---|
| २६४१३ | पटक/संख्या | १ | ५००० | पहिलो चौमासिक |

| शीर्षक | विवरण |
|---|---|
| १. परिचय | गुरुकुल, गुम्बा, आश्रम, मदरसा लगायत परम्परागत शिक्षा प्रदान गर्ने एवम् अनौपचारिक प्रौढ विद्यालयहरूको शैक्षिक पूर्वाधार विकास गर्दै शैक्षिक प्रणालीको मुलधारमा ल्याउन आवश्यक छ । परम्परागत शैक्षिक ब्यवस्थालाई सुदृढ तथा संस्थागत गरी राष्ट्रिय मापदण्ड अनुरुप औपचारिक शिक्षाको समकक्षी बनाउन शैक्षिक व्यवस्थापनका लागि श्रोत उपलब्ध गराइ बालबालिका/सिकारुहरुले समानरुपले सिक्न पाउने अवस्था सुनिश्चित गर्न यो अनुदान कार्यक्रम समावेश गरिएको हो । |
| २. कार्यक्रमको उद्देश्य | गुरुकुल, गुम्बा, आश्रम, मदरसा लगायत परम्परागत शिक्षा प्रदान गर्ने एवम् अनौपचारिक प्रौढ तथा वैकल्पिक विद्यालयहरुमा शैक्षिक पूर्वाधार विकास गरी शैक्षिक प्रणालीको मुलधारमा ल्याउन प्रोत्साहित गर्ने । |
| ३. कार्यक्रम कार्यान्वयनमा संलग्न हुने मुख्य निकाय | शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय |
| ४. बजेट बाँडफाँट | कक्षाकोठा व्यवस्थापन, शैक्षिक सामग्री व्यवस्थापन, सूचना प्रविधिको व्यवस्थापन, भान्साकोठा एवम् आवासीय व्यवस्थापनका लागि आवश्यक सामग्रीहरु |
| ५. सञ्चालन गरिने क्रियाकलाप | • तोकिएको ढाँचामा कम्तीमा १५ दिनको म्याद दिइ सार्वजनिक सूचना प्रकाशन गर्ने<br>• प्रस्ताव माग गर्ने । प्रस्तावको ढाँचा अनुसूची- १ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।<br>• प्रस्तावको मूल्याङ्कन एवम् छनौट गर्ने,<br>• कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि प्रस्तावहरु मूल्याङ्कन गरी मन्त्रालयका सचिव समक्ष सिफारिस गर्नका लागि देहाय बमोजिमको प्रस्ताव, छनौट, मूल्याङ्कन तथा सिफारिस समिति रहनेछ ।<br>१. उच्च शिक्षा तथा संस्कृति महाशाखा प्रमुख- संयोजक<br>२. प्रशासन तथा योजना महाशाखा प्रमुख- सदस्य |

| शीर्षक | विवरण |
|---|---|
| | ३. संयोजकले तोकेको विषय विज्ञ - सदस्य<br>४. आर्थिक प्रशासन शाखा प्रमुख- सदस्य<br>५. शाखा अधिकृत, उच्च शिक्षा तथा शैक्षिक गुणस्तर शाखा<br>• छनौटको मापदण्ड अनुसूची- २ मा व्यवस्था भए बमोजिम हुनेछ ।<br>• छनौटमा परेका विद्यालयमा कार्यक्रम कार्यान्वयनको व्यवस्था मिलाउने<br>• सम्झौता गरी प्रथम किस्ता पेश्की उपलव्ध गराउने र अन्य किस्ता कार्य प्रगतिका आधारमा उपलव्ध गराउने<br>• अनुगमन गर्ने<br>• प्रतिवेदन तयार गर्ने । |
| ६. अपेक्षित उपलव्धी | सुविधाजनक रुपमा पठनपाठन सञ्चालन भएको हुने |
| ७. पेश गर्नुपर्ने कागजातहरु | • विद्यालय/संस्था व्यवस्थापन समितिको निर्णय सहित फरफारक निवेदन<br>• स्थानीय तहको सिफारीस पत्र<br>• बील भरपाइहरु<br>• कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन<br>• अनुगमन प्रतिवेदन |
| ८. अनुगमन गर्ने निकाय | शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय, शिक्षा विकास निर्देशनालय र सामाजिक विकास कार्यालयहरु |

## २.१० विज्ञान वा प्राविधिक विषयमा रुपान्तरण हुने सामुदायिक क्याम्पसहरुलाई सुदृढीकरण अनुदान

| खर्च शीर्षक | इकाई | लक्ष्य | विनियोजित वजेट (रु.हजारमा) | चौमासिक अवधि |
|---|---|---|---|---|
| २६४१३ | पटक/संङ्ख्या | १ | ५००० | पहिलो चौमासिक |

| शीर्षक | विवरण |
|---|---|
| १. परिचय | विद्यार्थीहरुलाई स्थानीय स्तरमा नै विज्ञान वा अन्य प्राविधिक विषयको अध्ययन गर्ने अवसर उपलव्ध गराई अध्ययन पश्चात रोजगारी र स्वरोजगारीको स्थिति सिर्जना गरी समृद्ध प्रदेश बनाउन आवश्यक जनशक्ति उत्पादन गर्न आवश्यक छ । अनुसन्धान एवम् अभ्यासमा आधारित अध्ययन अध्यापन गर्नुका साथै राष्ट्रिय एवम् अन्तर्राष्ट्रिय जगतमा प्रतिष्पर्धा गर्न सक्षम जनशक्ति उत्पादन गरी प्रदेशको मानव संसाधन सम्बन्धी आवश्यकता परिपूर्तिका लागि प्राविधिक विषयमा अध्यापन गर्ने सामुदायिक क्याम्पसहरुको संख्या बृद्धि गर्न आवश्यक छ । हाल साधारण विषयको अध्यापन गर्ने सामुदायिक क्याम्पसहरुले प्रदेशको आवश्यकता पूरा हुने स्वास्थ्य बाहेकका प्राविधिक विषय अध्यापन गर्नका लागि सम्बन्धित विश्वविद्यालय/डिनको कार्यालयको अनुमति प्राप्त गरी विज्ञान वा प्राविधिक विषय सञ्चालन गर्न चाहेमा उक्त क्याम्पसहरुलाई शिक्षक तलबभत्ता बाहेकका शैक्षिक पूर्वाधार विकासका क्रियाकलाप सञ्चालनका लागि सुदृढीकरण अनुदान बापतको रकम व्यवस्था गर्न यो कार्यक्रम समावेश गरिएको हो । |
| २. कार्यक्रमको उद्देश्य | साधारण विषयमा उच्च शिक्षा प्रदान गर्ने क्याम्पसहरुलाई विज्ञान वा प्राविधिक विषयमा रुपान्तरणका लागि प्रोत्साहन गरी सुदृढीकरणमा सहयोग पुर्‍याउने । |
| ३. कार्यक्रम कार्यान्वयनमा संलग्न हुने संस्थाहरु | शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय र क्याम्पसहरु |
| ४. बजेट बाँडफाँट | • प्रस्ताव मूल्याङ्कन एवम् छनौट बैठक व्यवस्थापन<br>• क्याम्पसका लागि अनुदान (सूचना प्रविधि, पुस्तकालय, फर्निचर, प्रयोगशाला व्यवस्थापन, शैक्षिक सामग्रीहरु)<br>• अनुगमन |
| ५. सञ्चालन गरिने क्रियाकलाप | • साधारण विषयमा उच्च शिक्षा प्रदान गर्ने सामुदायिक क्याम्पसहरुले विज्ञान वा अन्य प्राविधिक विषय र अन्यत्र पढाइ नभएका नयाँ प्रकृतिको प्राविधिक विषयमा रुपान्तरण हुन वा विषय थप गरी पठनपाठन सञ्चालन गर्नका लागि सम्बन्धित विश्वविद्यालयबाट अनुमति प्राप्त गरी आवश्यक प्रक्रिया पुरा |

| शीर्षक | विवरण |
|---|---|
| | गरेका क्याम्पसहरुसँग कार्यक्रम कार्यान्वयनको स्पष्ट विवरण खुल्ने गरी कार्ययोजना सहितको प्रस्ताव माग गरिनेछ । प्रस्तावको ढाँचा अनुसूची-३ मा उल्लेख भए बमोजिमको हुनेछ ।<br>• प्रस्ताव मागका लागि कम्तिमा १५ दिनको सूचना प्रकाशन गरिनेछ ।<br>• उच्च शिक्षामा विज्ञान वा अन्य प्राविधिक विषय (स्वास्थ्य बाहेक) सञ्चालन गर्नका लागि आवश्यक प्रक्रिया पुगेका सामुदायिक क्याम्पसहरुले मन्त्रालयमा प्रस्ताव पेश गर्नुपर्ने छ ।<br>• प्राप्त प्रस्तावहरु अनुसुची- ४ मा उल्लेख भए बमोजिमको मूल्याङ्कनका आधारमा मूल्याङ्कन गरी उपयुक्त प्रस्तावहरु छनौट गरिनेछ ।<br>• सम्पूर्ण विवरण खुल्ने गरी प्रस्ताव पत्र एवम् कार्ययोजना माग गर्ने ।<br>• क्याम्पस सञ्चालक/व्यवस्थापन समितिको निर्णय संलग्न हुनुपर्ने ।<br>• साधारण विषयबाट विज्ञान वा प्राविधिक विषयमा रुपान्तरण वा विषय थप सम्बन्धी कागजात पेश गर्नुपर्ने ।<br>• सम्पादन गरिने कार्यको लागत अनुमान पेश गर्नुपर्ने ।<br>• कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि प्रस्ताव मूल्याङ्कन गरी मन्त्रालयका सचिव समक्ष सिफारिस गर्न देहाय बमोजिमको प्रस्ताव छनौट, मूल्याङ्कन तथा सिफारिस समिति रहनेछ ।<br>१. उच्च शिक्षा तथा संस्कृति महाशाखा प्रमुख- संयोजक<br>२. प्रशासन तथा योजना महाशाखा प्रमुख- सदस्य<br>३. संयोजकले तोकेको विषय विज्ञ - सदस्य<br>४. आर्थिक प्रशासन शाखा प्रमुख- सदस्य<br>५. शाखा अधिकृत, उच्च शिक्षा तथा शैक्षिक गुणस्तर शाखा - सदस्य सचिव |
| ६. अपेक्षित उपलब्धी | • विज्ञान तथा प्राविधिक विषय अध्यापन गर्ने क्याम्पसहरुको व्यवस्थापकीय क्षमता विकासमा सहयोग पुग्ने। |
| ७. पेश गर्नुपर्ने कागजातहरु | • वील भरपाइहरु<br>• सञ्चालक समितिको योजना फरफारक गर्ने निर्णयको प्रतिलिपी<br>• कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन |
| ८. अनुगमन गर्ने निकाय | शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय |

## २.११ विशेष कक्षा सञ्चालन भएका स्रोत कक्षाहरुको सुदृढीकरण

| खर्च शीर्षक | इकाई | लक्ष्य | विनियोजित वजेट (रु. हजारमा) | चौमासिक अवधि |
|---|---|---|---|---|
| २६४१३ | पटक/संख्या | ११ | ५५०० | दोस्रो चौमासिक |

| शीर्षक | विवरण |
|---|---|
| १. परिचय | विशेष आवश्यकता भएका बालबालिकाको शिक्षामा सहज एवम् सुरक्षित पहुँच सुनिश्चित गर्दै गुणस्तरीय शिक्षा प्रदान गर्नका लागि सञ्चालित विशेष विद्यालय र स्रोत कक्षा सञ्चालित विद्यालयहरुको कक्षाकोठा व्यवस्थापन, शैक्षिक सामग्री व्यवस्थापन, आवास एवम् भान्सा व्यवस्थापन जस्ता कार्यहरु सुधार गर्नका लागि अनुदान उपलव्ध गराई सहज र प्रभावकारी रुपमा पठनपाठन सञ्चालनका लागि यो कार्यक्रम समावेश गरिएको हो । |
| २. कार्यक्रमको उद्देश्य | • विशेष विद्यालय र स्रोत कक्षाहरुको कक्षाकोठा साथै आवासीय सुविधामा सुधार हुने । |
| ३. कार्यक्रम कार्यान्वयनमा संलग्न हुने मुख्य निकाय | शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय |
| ४. बजेट बाँडफाँट | • प्रस्ताव मूल्याङ्कन एवम् छनौट बैठक व्यवस्थापन<br>• विद्यालयका अनुदान र आवश्यकता पहिचान<br>• अनुगमन |
| ५. सञ्चालन गरिने क्रियाकलाप | • विशेष विद्यालय र स्रोत कक्षा सञ्चालन भएका विद्यालयको विवरण सङ्कलन,<br>• कम्तिमा १५ दिनको म्याद दिइ सार्वजनिक सूचना प्रकाशन गरी प्रस्ताव माग गर्ने,<br>• प्रस्ताव साथ स्थानीय तहकी सिफारिस संलग्न हुनुपर्ने ।<br>• प्रस्तावको मूल्याङ्कन एवम् छनौट गर्ने,<br>• छनौटमा परेको विद्यालयमा कार्यक्रम कार्यान्वयनको व्यवस्था मिलाउने,<br>• कार्यक्रममा दोहोरो नपर्ने गरी छनोट गर्ने,<br>• कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि प्रस्ताव मूल्याङ्कन गरी मन्त्रालयका सचिव समक्ष सिफारिस गर्न देहाय बमोजिमको प्रस्ताव छनौट, मूल्याङ्कन तथा सिफारिस समिति रहनेछ । प्रस्तावको ढाँचा अनुसूची-५ मा भए बमोजिम हुनेछ ।<br>१. उच्च शिक्षा तथा संस्कृति महाशाखा प्रमुख- संयोजक |

| शीर्षक | विवरण |
|---|---|
| | २. प्रशासन तथा योजना महाशाखा प्रमुख- सदस्य<br>३. संयोजकले तोकेको विषय विज्ञ - सदस्य<br>४. आर्थिक प्रशासन शाखा प्रमुख- सदस्य<br>५. शाखा अधिकृत, उच्च शिक्षा तथा शैक्षिक गुणस्तर शाखा - सदस्य सचिव<br>• छनौटको मापदण्ड अनुसूची- ६ मा व्यवस्था भए बमोजिम हुनेछ<br>• अनुगमन गर्ने |
| ६. अपेक्षित उपलव्धी | विशेष आवश्यकता भएका बालबालिकाको आधारभूत आवश्यकता सम्बोधन भई पठन पाठनमा प्रभावकारीता आउने । |
| ७. पेश गर्नुपर्ने कागजातहरु | • योजना फरफारकका लागि स्थानीय तहको सिफारीस पत्र<br>• योजना फरफारकका लागि विद्यालय व्यवस्थापन समितिको निर्णय प्रतिलिपी<br>• खर्चका बील भरपाईहरु<br>• कार्यक्रम प्रतिवेदन |
| ८. अनुगमन गर्ने निकाय | शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय, शिक्षा विकास निर्देशनालय र सामाजिक विकास कार्यालयहरु |

## २.१२ प्राविधिक धार तथा विज्ञान विषय सञ्चालन भएका विद्यालयहरुलाई प्रयोगशाला सुदृढीकरण अनुदान

| खर्च शीर्षक | इकाई | लक्ष्य | विनियोजित वजेट (रु.हजारमा) | चौमासिक अवधि |
|---|---|---|---|---|
| २६४२३ | पटक | १ | ५००० | तेश्रो चौमासिक |

| शीर्षक | विवरण |
|---|---|
| १. परिचय | व्यावसायिक विषय, प्राविधिक धार एवम् विज्ञान विषय सञ्चालन गरेका सामुदायिक विद्यालयहरुमा प्रयोगशाला विस्तार तथा सामग्री थप गरी व्यवस्थित रुपमा शिक्षण सिकाई क्रियाकलाप सञ्चालन गर्न आवश्यक छ । प्रयोगशालामा नविनतम प्रविधि र सामग्री समेत व्यवस्थापन गरी विद्यार्थीहरुलाई नियमित प्रयोगात्मक अभ्यासको उचित अवसर सहितको शिक्षण सिकाइमा सहयोग पुर्‍याउन यो कार्यक्रम समावेश गरिएको हो । |
| २. कार्यक्रमको उद्देश्य | प्रयोगशाला अद्यावधिक एवम् आवश्यक सामग्रीहरुको व्यवस्थापन गरी विद्यार्थीका लागि प्रयोगात्मक अभ्यास सहितको सिकाइको अवसर बृद्धि गर्ने । |
| ३. कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने | शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय |
| ४. बजेट बाँडफाँट | • विद्यालयको प्रस्ताव मूल्याङ्कन एवम् छनौटका लागि बैठक व्यवस्थापन<br>• विद्यालय अनुदान र आवश्यकता पहिचान<br>• अनुगमन |
| ५. सञ्चालन गरिने क्रियाकलाप | • कम्तिमा १५ दिनको म्याद दिइ सार्वजनिक सूचना गरी प्रस्ताव माग गर्ने ।<br>• प्रस्तावपत्रको ढाँचा अनुसुची- ७ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।<br>• विद्यालय व्यवस्थापन समितिको निर्णय र माग निवेदन सहितको प्रस्तावपत्र<br>• कार्यक्रम सञ्चालनमा स्थानीय तह र प्रदेश सरकारको बजेट बिच दोहोरोपना नपर्ने सम्बन्धमा विद्यालयको स्वघोषणा पत्र<br>• प्रस्ताव साथ लागत अनुमान पेश गर्नुपर्ने ।<br>• प्रस्ताव साथ स्थानीय तहको सिफारिस संलग्न हुनुपर्ने ।<br>• कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि प्रस्तावहरु मूल्याङ्कन गरी मन्त्रालयका सचिव समक्ष सिफारिस गर्नका लागि देहाय बमोजिमको प्रस्ताव, छनौट, मूल्याङ्कन तथा सिफारिस समिति रहनेछ । मूल्याङ्कनको ढाँचा अनुसुची- ८ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।<br>१. शैक्षिक योजना तथा विज्ञान प्रविधि महाशाखा प्रमुख- संयोजक<br>२. प्रशासन तथा योजना महाशाखा प्रमुख- सदस्य<br>३. संयोजकले तोकेको विषय विज्ञ - सदस्य |

| शीर्षक | विवरण |
|---|---|
| | ४. आर्थिक प्रशासन शाखा प्रमुख- सदस्य<br>५. शाखा अधिकृत, विज्ञान प्रविधि र प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा शाखा- सदस्य सचिव<br>• कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि सम्झौता<br>• कार्यक्रम कार्यन्वयन<br>• प्रतिवेदन तयारी<br>• अनुगमन एवम् प्रतिवेदन । |
| ६. अपेक्षित प्रतिफल | • विद्यालयका प्रयोगशालाहरु सुदृढ हुनेछन । |
| ७. विद्यालयले पेश गर्नुपर्ने कागजातहरु | • खर्चका बील भरपाइहरु<br>• योजना फरफारकका लागि विद्यालय व्यवस्थापन समितिको निर्णय<br>• स्थानीय तहको योजना फरफारकका लागि सिफारिस<br>• प्रतिवेदन |
| ८. अनुगमन | शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय, शिक्षा विकास निर्देशनालय र सामाजिक विकास कार्यालयहरु |

## २.१३ विद्यालयमा विपद्/महामारी जोखिम न्यूनीकरण

| खर्च शीर्षक | इकाई | लक्ष्य | विनियोजित बजेट (रु.हजारमा) | चौमासिक अवधि |
|---|---|---|---|---|
| ३११५९ | पटक | १ | २५०० | दोस्रो चौमासिक |

| शीर्षक | | विवरण |
|---|---|---|
| १. | परिचय | प्राकृतिक प्रकोप वा विभिन्न विपद्जन्य घटनाका कारण विद्यालयमा पुगेको क्षतिको न्यूनीकरण गरी थप क्षति हुनबाट विद्यालय जोगाउँदै विद्यालय पुनः सहज रुपमा सञ्चालनका लागि सहयोग पुऱ्याउन यो कार्यक्रम समावेश गरिएको हो । नेपाल सरकार संघ ससर्त अनुदान तर्फको विपद् व्यवस्थापनका लागि शैक्षिक कार्यक्रम समेत यसै मापदण्ड बमोजिम कार्यान्वयन हुनेछ । |
| २. | कार्यक्रमको उद्देश्य | विपद्बाट विद्यालयमा पुगेको क्षतिको न्यूनिकरण गरी सहज रुपमा विद्यालय सञ्चालन एवम् व्यवस्थापन गर्ने । |
| ३. | कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने | शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय र विद्यालयहरु |
| ४. | बजेट बाँडफाँट | • विद्यालयको प्रस्ताव मूल्याङ्कन एवम् छनौटका लागि बैठक व्यवस्थापन<br>• विद्यालय अनुदान र मर्मत सम्भार पक्षको पहिचान<br>• अनुगमन |
| ५. | सञ्चालन गरिने क्रियाकलाप | • सार्वजनिक सूचना मार्फत विपद् व्यवस्थापन एवम् न्युनीकरण प्रस्ताव आव्हान गरिनेछ । प्रस्ताव पत्रको ढाँचा अनुसुची-९ मा भए बमोजिम हुनेछ ।<br>• **प्रस्ताव मूल्याङ्कन एवम् छनौटः** प्रस्ताव छनौट गर्दा विद्यालय सञ्चालन गर्न सहज हुने कार्यक्रमलाई पहिलो प्राथमिकता, कक्षाकोठामा पुगेको क्षति एवम् विद्यालय भवन एवम् संरचनाहरुको संरक्षणका लागि प्रथमिकता दिइ अनुदान उपलव्ध गराइनेछ ।<br>• कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि प्रस्तावहरु छनौट गरी मन्त्रालयका सचिव समक्ष सिफारिस गर्नका लागि देहाय बमोजिमको प्रस्ताव, छनौट, मूल्याङ्कन तथा सिफारिस समिति रहनेछ ।<br>१. शैक्षिक योजना तथा विज्ञान प्रविधि महाशाखा प्रमुख- संयोजक<br>२. प्रशासन तथा योजना महाशाखा प्रमुख- सदस्य<br>३. मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको अधिकृत प्रतिनिधि - सदस्य<br>४. आर्थिक प्रशासन शाखा प्रमुख- सदस्य<br>५. शाखा अधिकृत, शैक्षिक योजना, तथ्याङ्क तथा अनुसन्धान शाखा- सदस्य सचिव<br>• कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि सम्झौता गर्ने,<br>• विद्यालयलाई प्रदान गरिने अनुदान निकासा २ किस्तामा नबढ्ने गरी उपलव्ध गराउने,<br>• कार्यक्रम कार्यान्वयन, |

| शीर्षक | विवरण |
|---|---|
| | • अनुगमन एवम् प्रतिवेदन,<br>• कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन । |
| ६. अपेक्षित प्रतिफल | • विपद्का कारण विद्यालयमा पुगेको क्षतिको मर्मत सम्भार/पुनर्निर्माण भई विद्यालय सञ्चालनमा सहजता हुने । |
| ७. विद्यालयले पेश गर्नुपर्ने कागजातहरु | • विद्यालय व्यवस्थापन समितिको निर्णय र माग निवेदन सहितको प्रस्तावपत्र<br>• सम्बन्धित स्थानीय तहको सिफारिस<br>• प्रहरी मूचुल्का<br>• लागत अनुमान<br>• जिल्ला वा स्थानीय तह विपद् व्यवस्थापन समितिको निर्णय प्रतिलिपी<br>• क्षतिसँग सम्बन्धित फोटोहरु<br>• कार्यक्रम सञ्चालनमा स्थानीय तह र प्रदेश सरकारको बजेट बिच एउटै कार्यक्रममा दोहोरोपना नपर्ने सम्बन्धमा विद्यालयको स्वघोषणा पत्र<br>• कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन |
| ८. अनुगमन | शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय, शिक्षा विकास निर्देशनालय र सामाजिक विकास कार्यालयहरु |

## २.१४ सामुदायिक तथा सार्वजनिक पुस्तकालयहरुलाई स्तरोन्नतीका लागि अनुदान (E- Learning) समेत

| खर्च शीर्षक | इकाई | लक्ष्य | विनियोजित वजेट (रु.हजारमा) | चौमासिक अवधि |
|---|---|---|---|---|
| २६४१३ | पटक | १ | २५०० | पहिलो र तेश्रो चौमासिक |

| | शीर्षक | विवरण |
|---|---|---|
| १. | परिचय | प्रदेशभित्र सञ्चालित सार्वजनिक तथा सामुदायिक पुस्तकालयहरुको स्तरोन्नती गरी पुस्तकालयहरुलाई समुदायको ज्ञान व्यवस्थापन केन्द्रको रुपमा विकास गर्न तथा गण्डकी प्रदेशको भौगलिक अवस्था, इतिहास, धर्म, संस्कृति, पर्यटन, कलाकौशल एवम् यस प्रदेशका स्रष्टाहरुद्वारा लिखित पुस्तक तथा पठन सामग्री व्वस्थापन गरी प्रदेशको पहिचान तथा चिनारीलाई मजवुद वनाउन आवश्यक छ । साथै पुस्तकालयको आवश्यकताका आधारमा अन्य पुस्तक खरिद, फर्निचर व्यवस्थापन, सूचना प्रविधि व्यवस्थापन र इ-लर्निङका सफ्टवेयर व्यवस्थापन लगायतका कार्यहरु सञ्चालन गर्न आवश्यक भएकोले यो कार्यक्रम समावेश गरिएको हो । |
| २. | कार्यक्रमको उद्देश्य | सञ्चालित पुस्तकालयहरुको स्तरोन्नती गरी समुदायमा पठन संस्कृतिको विकास गर्ने । |
| ३. | कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने निकाय | शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय |
| ४. | बजेट बाँडफाँट | • प्रस्ताव मूल्याङ्कन एवम् छनौटका लागि बैठक व्यवस्थापन<br>• पुस्तकालयका लागि अनुदान<br>• अनुगमन/आवश्यकता पहिचान |
| ५. | सञ्चालन गरिने क्रियाकलाप | • सार्वजनिक सूचना मार्फत प्रस्ताव आव्हान (प्रस्तावपत्रको ढाँचा अनुसुची- १० मा भए बमोजिम हुनेछ) ।<br>• प्रस्ताव साथ पेश गर्नुपर्ने कागजातहरु-<br>– पुस्तकालय व्यवस्थापन समितिको निर्णय र माग निवेदन सहितको प्रस्तावपत्र<br>– पुस्तकालय तथ्याङ्क फाराम (अनुसूची ११ मा भए बमोजिमको)<br>– लागत अनुमान<br>– पुस्तकालय व्यवस्थापन समितिका निर्णयहरु<br>– सम्वन्धित स्थानीय तहको सिफारिस<br>• प्रस्ताव मूल्याङ्कन एवम् छनौट (प्रस्ताव मूल्याङ्कनका आधारहरु अनुसूची-१२ मा भए बमोजिम हुनेछ) ।<br>• कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि प्रस्तावहरु मूल्याङ्कन गरी मन्त्रालयका सचिव समक्ष सिफारिस गर्नका लागि देहाय बमोजिमको प्रस्ताव, छनौट, मूल्याङ्कन |

| शीर्षक | विवरण |
|---|---|
| | तथा सिफारिस समिति रहनेछ ।<br>१. उच्च शिक्षा तथा संस्कृति महाशाखा प्रमुख- संयोजक<br>२. प्रशासन तथा योजना महाशाखा प्रमुख- सदस्य<br>३. मन्त्रालयले तोकेको पुस्तकालय विज्ञ- सदस्य<br>४. आर्थिक प्रशासन शाखा प्रमुख- सदस्य<br>५. शाखा अधिकृत, उच्च शिक्षा तथा संस्कृति शाखा- सदस्य सचिव<br>• सम्झौता<br>• कार्यक्रम कार्यन्वयन<br>• अनुगमन एवम् प्रतिवेदन । |
| ६. अपेक्षित प्रतिफल | • समुदायको ज्ञान व्यवस्थापन केन्द्रको रुपमा विकास हुने,<br>• पुस्तकालयको स्तरोन्नती हुने । |
| ७. पेश गर्नुपर्ने कागजातहरु | • वील भरपाइहरु<br>• योजना फरफारकका लागि स्थानीय तहको सिफारिस पत्र<br>• योजना फरफारकका लागर प्स्तकालय व्यवस्थापन समितिको निर्णय प्रतिलिपी<br>• कार्यक्रमका फोटोहरु<br>• कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन<br>• अनुगमन प्रतिवेदन |
| ८. अनुगमन | शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय |

## २.१५ सामुदायिक सिकाइ केन्द्रको व्यवस्थापकीय क्षमता विकास कार्यक्रम

| खर्च शीर्षक | इकाई | लक्ष्य | विनियोजित वजेट (रु.हजारमा) | चौमासिक अवधि |
|---|---|---|---|---|
| २२५२२ | पटक/सङ्ख्या | १ | २५० | दोस्रो चौमासिक |

| शीर्षक | विवरण |
|---|---|
| १. परिचय | समुदायको आवश्यकता अनसुार साक्षरता, निरन्तर शिक्षा, जीवनपर्यन्त सिकाइ तथा सामुदायिक विकास कार्यक्रम पहिचान, व्यवस्थापन, कार्यान्वयन तथा समन्वय गर्नका लागि सञ्चालित सामुदायिक सिकाइ केन्द्रका समुदाय परिचालकहरुको व्यवस्थापकीय क्षमता विकास गरी उपयुक्त र प्रभावकारी तवरले कार्य सम्पादन गर्न सक्षम बनाउन आवश्यक भएकोले यो कार्यक्रम समावेश गरिएको हो । |
| २. कार्यक्रमको उद्देश्य | • सामुदायिक सिकाइ केन्द्रका परिचालकहरुको क्षमता विकास गर्ने । |
| ३. कार्यक्रम कार्यान्वयनमा संलग्न हुने मुख्य निकाय | शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय |
| ४. बजेट बाँडफाँट | • क्षमता विकास सामग्री तयारी<br>• कार्यक्रम सञ्चालन एवम् व्यवस्थापन<br>• अनुगमन, बैठक, खाजा खाना खर्च |
| ५. सञ्चालन गरिने क्रियाकलाप | • क्षमता विकास अवधारणापत्र तयार गर्ने<br>• सहजीकरण सामग्री तयार गर्ने<br>• प्रशिक्षक छनौट<br>• कार्यक्रमका सहभागी छनौट<br>• कार्यक्रम सञ्चालन<br>• प्रतिवेदन |
| ६. अपेक्षित उपलव्धी | सामुदायिक सिकाइ केन्द्रहरुको क्षमता विकास भई सिकाइ केन्द्र व्यवस्थापनमा प्रभावकारिता आएको हुने । |
| ७. पेश गर्नुपर्ने कागजातहरु | • अवधारणा पत्र<br>• कार्यक्रम सञ्चालन सम्बन्धी कागजातहरु, खर्चका बील भरपाईहरु<br>• प्रतिवेदन |
| ८. अनुगमन गर्ने निकाय | शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय |

## २.१६ स्थानीय तह तथा सामुदायिक क्षेत्रसँगको समन्वयमा प्रविधिमैत्री साक्षरता कार्यक्रम निरन्तरता

| खर्च शीर्षक | इकाई | लक्ष्य | विनियोजित वजेट (रु.हजारमा) | चौमासिक अवधि |
|---|---|---|---|---|
| २२५२२ | पटक/सङ्ख्या | १ | १००० | दोस्रो चौमासिक |

| शीर्षक | विवरण |
|---|---|
| १. परिचय | आ.व. २०७७/०७८ मा प्रविधिमैत्री वित्तीय साक्षरता पाठ्यक्रम एवम् पाठ्यपुस्तक तयार भई प्रदेश भित्र १२० वटा कक्षामा प्रविधिमैत्री वित्तीय साक्षरता कक्षा सञ्चालन एवम् व्यवस्थापन भएको छ । समुदायका नवसाक्षरहरुलाई उनीहरुको आवश्यकता अनुकुल हुने गरी नविनतम प्रविधि र वित्तिय कारोबारसँग सम्बन्धित विषयवस्तुहरुको बारेमा सामुदायिक सिकाइ केन्द्रमार्फत कक्षा सञ्चालन गरी साक्षरता र निरन्तर शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न आवश्यक भएकोले यो कार्यक्रम समावेश गरिएको हो । |
| २. कार्यक्रमको उद्देश्य | प्रविधिमैत्री साक्षरता तथा निरन्तर शिक्षाका लागि लक्षित समुहको आवश्यकता अनुकूलको प्रविधिमैत्री साक्षरताको माध्यमवाट जीवन पर्यन्त सिकाइ अवसर प्रदान गर्ने । |
| ३. कार्यक्रम कार्यान्वयनमा संलग्न हुने मुख्य निकाय | शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय, सामाजिक विकास कार्यालयहरु, सामुदायिक सिकाइ केन्द्रहरु |
| ४. बजेट बाँडफाँट | • पाठ्यसामग्री एवम् तालिम सामग्री परिमार्जन<br>• साक्षरता कार्यक्रम सञ्चालन पूर्व सहजकर्ताका लागि तालिम सञ्चालन<br>• कार्यक्रम तथा कक्षा व्यवस्थापन एवम् सञ्चालन<br>• सहजकर्ता प्रोत्साहन खर्च<br>• अनुगमन |
| ५. सञ्चालन गरिने क्रियाकलाप | • सूचना प्रकाशन गरी प्रस्ताव माग गर्ने । प्रस्तावको ढाँचा अनुसुची- १३ बमोजिम हुनेछ ।<br>• सामुदायिक सिकाइ केन्द्रले कार्यक्रम सञ्चालनको प्रस्ताव तोकिएको मितिभित्र दर्ता गर्ने ।<br>• स्थानीय तहको सिफारिस पत्र संलग्न गर्नुपर्ने<br>• सिकाइ केन्द्र छनौटका निर्णय संलग्न गर्नुपर्ने<br>• प्रस्ताव मूल्याङ्कन एवम् छनौट गर्ने । प्रस्ताव मूल्याङ्कनको मापदण्ड अनुसुची- १४ बमोजिम हुनेछ ।<br>• कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि प्रस्तावहरु मूल्याङ्कन गरी मन्त्रालयका सचिव समक्ष सिफारिस गर्नका लागि देहाय बमोजिमको प्रस्ताव, छनौट, मूल्याङ्कन तथा सिफारिस समिति रहनेछ । |

| शीर्षक | विवरण |
|---|---|
| | १. उच्च शिक्षा तथा संस्कृति महाशाखा प्रमुख- संयोजक<br>२. प्रशासन तथा योजना महाशाखा प्रमुख- सदस्य<br>३. विषय विज्ञ- सदस्य<br>४. आर्थिक प्रशासन शाखा प्रमुख- सदस्य<br>५. उच्च शिक्षा तथा शैक्षिक गुणस्तर शाखा प्रमुख- सदस्य सचिव<br>• मन्त्रालयले स्थान निर्धारण गरी सहजकर्ताका लागि तालिम सञ्चालन गर्ने ।<br>• कार्यक्रम कार्यान्वयन सम्झौता गरी साक्षरता कक्षा सञ्चालन गर्ने ।<br>• आवश्यक पाठ्यक्रम, पाठ्यपुस्तक, मसलन्द सामग्री, कक्षा व्यवस्थापन खर्च उपलव्ध गराउने । |
| ६. अपेक्षित उपलव्धी | नवसाक्षरहरुमा प्रविधि मैत्री ज्ञान र सीप विकास हुने |
| ७. पेश गर्नुपर्ने कागजातहरु | • स्थानीय तहको सिफारिस पत्र<br>• सिकाइ केन्द्र छनौटका निर्णय<br>• तालिम सञ्चालनसँग सम्बन्धित कागजातहरु<br>• कक्षा सञ्चालन सम्बन्धी हाजिरी, बिल भरपाईहरु<br>• योजना फरफारकका लागि स्थानीय तहको सिफारिस तथा सामुदयिक सिकाइ केन्द्रको निर्णय<br>• प्रतिवेदन |
| ८. अनुगमन एवम् प्रतिवेदन | कार्यक्रमको अनुगमन शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय, सामाजिक विकास कार्यालय र सम्बन्धित स्थानीय तह एवम् सामुदायिक सिकाइ केन्द्र व्यवस्थापन समितिबाट हुनेछ । |

## २.१७ नेपाल सांस्कृतिक संघ मार्फत ११ जिल्लामा लोक कला तथा संस्कृति संरक्षण

| खर्च शीर्षक | इकाई | लक्ष्य | विनियोजित वजेट (रु.हजारमा) | चौमासिक अवधि |
|---|---|---|---|---|
| २२५२२ | जिल्ला | ११ | ११०० | दोस्रो चौमासिक |

| शीर्षक | विवरण |
|---|---|
| १. परिचय | गण्डकी प्रदेश कला र लोक संस्कृतिको धनी प्रदेश हो । यस प्रदेशको स्थानीय कला र लोक संस्कृतिको संरक्षणसँग सम्बन्धित विभिन्न कार्यक्रम एवम् प्रतियोगिताहरु सञ्चालन एवम् व्यवस्थापन कार्य ११ वटै जिल्लामा नेपाल सांस्कृतिक संघ मार्फत कार्यक्रम सञ्चालन गर्नका लागि यो कार्यक्रम समावेश गरिएको हो । |
| २. कार्यक्रमको उद्देश्य | स्थानीय कला तथा लोक संस्कृति संरक्षणमा सहयोग पुऱ्याउने । |
| ३. कार्यक्रम कार्यान्वयनमा संलग्न हुने मुख्य निकाय | शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय |
| ४. बजेट बाँडफाँट | कार्यक्रम वा प्रतियोगिता सञ्चालन एवम् व्यवस्थापन, बैठक, खाजा |
| ५. सञ्चालन गरिने क्रियाकलाप | • प्रस्ताव माग गर्ने<br>• कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि संस्था छनौट गरी संझौता गर्ने<br>• प्रथम किस्ता बापतको रकम पेश्की स्वरुप उपलव्ध गराउने<br>• कार्य सम्पन्न पश्चात नियमानुसारका कागजात एवम् बिल भरपाइका आधारमा अन्तिम भुक्तानी उपलव्ध गराउने<br>• प्रतिवेदन तयार गर्ने |
| ६. अपेक्षित उपलव्धी | स्थानीय कला र लोक संस्कृतिको संरक्षण एवम् संबर्द्धन हुने |
| ७. पेश गर्नुपर्ने कागजातहरु | • कार्यक्रम/प्रतियोगिता सञ्चालन एवम् व्यवस्थापनसँग सम्बन्धित काजागत र खर्चका बिल भरपाईहरु<br>• कार्यक्रमका फोटोहरु<br>• योजना फछ्र्यौटका लागि सम्वन्धित संस्थाको निर्णय प्रतिलिपी<br>• प्रतिवेदन |
| ८. अनुगमन गर्ने निकाय | शिक्षा संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय, गण्डकी प्रज्ञा प्रतिष्ठान, सामाजिक विकास कार्यालयहरु |

## २.१८ प्रदेशभित्र बहुसांस्कृतिक ग्रामको जग्गा प्राप्ति र डीपीआर तयारी (अन्नपूर्ण गाउँपालिका कास्की)

| खर्च शीर्षक | इकाई | लक्ष्य | विनियोजित वजेट (रु.हजारमा) | चौमासिक अवधि |
|---|---|---|---|---|
| ३११७२ | पटक/संख्या | १ | २५०० | पहिलो चौमासिक |

| शीर्षक | विवरण |
|---|---|
| १. परिचय | गण्डकी प्रदेशको समग्र संस्कृतिको संरक्षण र सम्बर्द्धन गर्दै यस प्रदेशको साँस्कृतिक पहिचान एवम् झझल्को दिने गरी कास्की जिल्लाको अन्नपूर्ण गाउँपालिकामा स्थापना हुने बहुसांस्कृतिक ग्रामको स्थापनाका लागि जग्गा प्राप्ति र डीपीआर निर्माण गर्न आवश्यक भएकोले यो कार्यक्रम समावेश गरिएको हो । |
| २. कार्यक्रमको उद्देश्य | बहुसांस्कृतिक ग्राम स्थापनाको लागि जग्गा प्राप्ती र डीपीआर निर्माण कार्य सम्पन्न गर्ने । |
| ३. कार्यक्रम कार्यान्वयनमा संलग्न हुने मुख्य निकाय | शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय |
| ४. बजेट बाँडफाँट | • जग्गा प्राप्तिका लागि बैठक, दै.भ.भ. तथा अन्य विविध प्रशासनिक खर्च |
| ५. सञ्चालन गरिने क्रियाकलाप | • जग्गा प्राप्तिका लागि सम्बन्धित निकायमा पहल, समन्वय तथा सहकार्य<br>• विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन निर्माणको कार्यसर्त तयारी<br>• सूचना प्रकाशन गरी सार्वजनिक खरिद नियमावली बमोजिम प्राविधिक तथा आर्थिक प्रस्ताव माग<br>• प्रस्तावको मूल्याङ्कन एवम् छनौट गर्ने<br>• सम्झौता गर्ने<br>• विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन सम्बन्धमा विज्ञहरुसंग सुझाव सङ्कलन<br>• विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन तयारी एवम् स्वीकृति |
| ६. अपेक्षित उपलव्धी | जग्गा प्राप्ति भै विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन तयार भएको हुने |
| ७. पेश गर्नुपर्ने कागजातहरु | • जग्गा प्राप्तिसँग सम्बन्धित कागजातहरु<br>• विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन |
| ८. अनुगमन गर्ने निकाय | शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय |

## २.१९ पुरातात्विक महत्वका वस्तु तथा सम्पदाहरुको श्रव्यदृष्य प्रोफाइल तयारी तथा अध्यावधिक

| खर्च शीर्षक | इकाई | लक्ष्य | विनियोजित वजेट (रु.हजारमा) | चौमासिक अवधि |
|---|---|---|---|---|
| २५०० | पटक/संख्या | १ | ५०० | दोस्रो चौमासिक |

| शीर्षक | विवरण |
|---|---|
| १. परिचय | आ.व. २०७७/०७८ मा प्रदेशका पुरातात्विक महत्वका वस्तु तथा सम्पदाहरुको प्रोफाइल तयार भएकोमा उक्त प्रोफाइलमा छुट भएका र थप गर्नुपर्ने सम्पदाहरुको विवरण तयार गरी अध्यावधिक गर्न आवश्यक छ । यस्ता पुरातात्त्विक वस्तु एवम् सम्पदाहरुको पहिचान र संरक्षणका साथै प्रदेशको पहिचान र परिचय झल्कने खालको श्रव्यदृष्य सहितको प्रोफाइल प्रकाशन, सञ्चार माध्यमबाट प्रसारण, स्थापित संग्रहालयहरु मार्फत प्रचार प्रसार गर्न आवश्यक भएकोले यो कर्यक्रम समावेश गरिएको छ । |
| २. कार्यक्रमको उद्देश्य | पुरातात्त्विक महत्वका वस्तु तथा सम्पदाहरुको प्रोफाइल अध्यावधिक भई संरक्षण र प्रचार प्रसारमा सहयोग गर्ने |
| ३. कार्यक्रम कार्यान्वयनमा संलग्न हुने मुख्य निकाय | शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय |
| ४. बजेट बाँडफाँट | बैठक खर्च, दैनिक भ्रमण भत्ता, परामर्शदाता खर्च, खाजा खाना र विविध |
| ५. सञ्चालन गरिने क्रियाकलाप | • विज्ञ समूह छलफल<br>• परामर्शदाता संस्थाको कार्यशर्त तयारी<br>• प्राविधिक तथा आर्थिक प्रस्ताव माग<br>• परामर्शदाता संस्था छनौट<br>• सम्झौता कार्य गर्ने<br>• कार्यक्रम कार्यान्वयन<br>• मन्त्रालय, संग्रहालयहरु र विभिन्न सञ्चारमाध्यम मार्फत सामग्रीहरुको प्रकाशन एवम् प्रचार प्रसार |
| ६. अपेक्षित उपलव्धी | गण्डकी प्रदेशको पहिचान झल्कने पुरातात्विक महत्त्वका वस्तु तथा सम्पदाहरुको संरक्षण र प्रचार प्रसारमा सहयोग पुग्ने |
| ७. पेश गर्नुपर्ने कागजातहरु | विल भरपाई, अद्यावधिक गरिएको श्रव्यदृश्य प्रोफाइल र प्रतिवेदन |
| ८. अनुगमन गर्ने निकाय | शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय |

## २.२० मठ, मन्दिर, गुम्बा लगायत पुरातात्त्विक तथा धार्मिक आस्थाका केन्द्रहरुको संरक्षण एवम् मर्मत सम्भार

| खर्च शीर्षक | इकाई | लक्ष्य | विनियोजित वजेट (रु.हजारमा) | चौमासिक अवधि |
|---|---|---|---|---|
| ३११५९ | पटक/किसिम | १ | २०००० | दोस्रो चौमासिक |

| शीर्षक | विवरण |
|---|---|
| १. परिचय | प्राचीन कला र संस्कृति झल्कने पुरातात्त्विक महत्वका ऐतिहासिक दरबार, मठ मन्दिर, गुम्बा, विहार, मस्जिद, स्तुप, स्मारक, देवालय, पोखरी, चौतारा आदि धार्मिक तथा सास्कृतिक आस्थाका केन्द्र एवम् सम्पदा तथा धरोहरहरुको आवश्यकता अनुसार मर्मत सम्भार तथा स्तरोन्नती गरी संरक्षण गर्न आवश्यक भएकोले यो कार्यक्रम समावेश गरिएको हो । |
| २. कार्यक्रमको उद्देश्य | • धार्मिक आस्थाका केन्द्रहरुको संरक्षण एवम् सम्बर्द्धन गर्ने । |
| ३. कार्यक्रम कार्यान्वयनमा संलग्न हुने मुख्य निकाय | शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय र सम्बन्धित धार्मिक स्थल व्यवस्थापन समितिहरु |
| ४. बजेट बाँडफाँट | • प्रस्ताव मूल्याङ्कन एवम् छनौट<br>• कार्यक्रम कार्यान्वयन<br>• अनुगमन<br>• प्रतिवेदन |
| ५. सञ्चालन गरिने क्रियाकलाप | परिभाषाः विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस मापदण्डमा,<br>• **प्राचीन/पुरातात्त्विक सम्पदा** भन्नाले इतिहास, कला, विज्ञान, वास्तुकलाको दृष्टिकोणले महत्व राख्ने कम्तीमा १०० वर्ष नाघेको मन्दिर, स्मारक, देवालय, शिवालय, मठ, गुम्बा, विहार, स्तुप आदि सम्झनुपर्छ । सो शव्दले स्मारक रहेको ठाउँ, राष्ट्रिय वा अन्तराष्ट्रिय दृष्टिकोणले विशिष्ट मुल्य राख्ने एक अर्कोसँग जोडिएको प्राचिन स्मारकको भाग्नावशेषलाई समेत जनाउँछ ।<br>• **संरक्षण एवम मर्मत सम्भार** भन्नाले पुरातात्त्विक महत्वका वस्तु, सम्पदा एवम् धार्मिक आस्थाका केन्द्रहरुको मौलिकता, आधिकारिकता, प्रमाणिकता एवम् संवेदनशिलतालाई मध्यनजर राखी पुरातत्व विभागले तोकिदिएको मापदण्ड बमोजिमको संरक्षण, मर्मत सम्भार एवम् सुधार समेतलाई सम्झनु पर्दछ ।<br>**प्रस्ताव माग गर्नेः** राष्ट्रियस्तरको दैनिक पत्रिकामा कम्तिमा १५ दिनको म्याद |

| शीर्षक | विवरण |
|---|---|
| | राखि मठ, मन्दिर, गुम्बा लगायत पुरातात्त्विक तथा धार्मिक आस्थाका केन्द्रहरुको संरक्षण एवम् मर्मत सम्भार तथा स्तरोन्नती सम्वन्धी प्रस्ताव माग गर्ने । उक्त सूचना मन्त्रालयको वेवसाइटमा राखिनेछ भने सामाजिक विकास कार्यालय, स्थानीय तहमा समेत पठाइनेछ ।<br><br>**प्रस्ताव पेश गर्नेः** पुरातात्त्विक तथा धार्मिक आस्था बोकेका मठ, मन्दिर, गुम्बा लगायतका केन्द्रहरुको संरक्षण, मर्मत सम्भार एवम् स्तरोन्नती सम्बन्धी कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नका लागि अनुसुची-१७ बमोजिमको ढाँचामा प्रस्ताव तयार गरी मन्त्रालयमा पेश गर्नुपर्नेछ । पुरातात्विक महत्वका सम्पदा र स्थलहरुको हकमा संरक्षण, मर्मत सम्भार र स्तरोन्ती सम्वन्धी कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने संस्था वा समितिले पुरातत्त्व विभागको सहमति लिनुपर्नेछ ।<br><br>प्रस्ताव साथ पेश गर्नुपर्ने कागजातहरुः-<br><br>• संस्था वा समितिको योजना मागको निर्णय एवम् कार्यक्रम कार्यान्वयन योजना सहितको प्रस्ताव<br>• स्थानीय तहको सिफारिस<br>• लागत अनुमान<br>• पुरातात्विक महत्वका सम्पदाहरुको हकमा पुरातत्व विभागको सहमती<br>• कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि प्रस्तावहरु मूल्याङ्कन गरी मन्त्रालयका सचिव समक्ष सिफारिस गर्नका लागि देहाय बमोजिमको प्रस्ताव, छनौट, मूल्याङ्कन तथा सिफारिस समिति रहनेछ । प्रस्ताव मूल्याङ्कनको ढाँचा अनुसूची – १८ मा भए बमोजिमको हुनेछ ।<br><br>१. उच्च शिक्षा तथा संस्कृति महाशाखा प्रमुख- संयोजक<br><br>२. प्रशासन तथा योजना महाशाखा प्रमुख- सदस्य<br><br>३. आर्थिक प्रशासन शाखा प्रमुख- सदस्य<br><br>४. सम्बन्धित विषय विज्ञ- सदस्य<br><br>५. भाषा संस्कृति र पुरातत्व संरक्षण शाखा प्रमुख- सदस्य- सचिव<br><br>• कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने संस्थासँग सम्झौता गरी कार्यक्रम |

| शीर्षक | विवरण |
|---|---|
| | कार्यान्वयनको व्यवस्था मिलाउने ।<br>• कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने संस्थालाई प्रथम किस्ता बापत नियमानुसार पेश्की उपलव्ध गराउने ।<br>• स्थानीय तहको सिफारिस र कार्यसम्पन्न प्रतिवेदनका आधारमा अन्तिम किस्ता भुक्तानीको व्यवस्था मिलाउने । |
| ६. अपेक्षित उपलव्धी | पुरातात्विक महत्वका वस्तु तथा सम्पदा र धार्मिक आस्थाका केन्द्रहरुको संरक्षण भएको हुने |
| ७. पेश गर्नुपर्ने कागजातहरु | • योजना फरफारकका लागि संस्थाको निर्णय प्रतिलिपी<br>• वील भरपाइहरु<br>• कार्यप्रगति एवम् कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन<br>• अनुगमन प्रतिवेदन |
| ८. अनुगमन एवम् प्रतिवेदन | शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय,<br>कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने संस्था वा समितिले कार्यप्रगति मन्त्रालय समक्ष पठाउनुपर्नेछ । |

## २.२१ शहीद दिलबहादुर रम्तेल स्मृति छात्रवृत्ति

| खर्च शीर्षक | इकाई | लक्ष्य | विनियोजित वजेट (रु.हजारमा) | चौमासिक अवधि |
|---|---|---|---|---|
| २२५२२ | जना | | ३००० | दोस्रो र तेस्रो चौमासिक |

| शीर्षक | विवरण |
|---|---|
| १. परिचय | एमबीबीएस लगायत उच्च प्राविधिक शिक्षा अध्ययनका लागि छात्रवृत्तिमा छनौट भएका दलित, लोपोन्मुख, अल्पसंङ्ख्यक तथा गरीब विद्यार्थी र सहिद,वेपत्ता,द्वन्पिडित एवम् जनआन्दोलनका घाइतेलाई थप प्रोत्साहन गर्न शहीद दिलबहादुर रम्तेल स्मृति छात्रवृत्ति कार्यक्रमका लागि बजेट व्यवस्था गरिएको छ ।<br>आ.व. २०७८/०७९ मा भर्ना भएका यस प्रदेशभित्र स्थायी बसोवास गर्ने नेपाली नागरिकहरु छात्रवृत्तिमा छनौट भइ नेपाल भित्र मेडिकल कलेजहरुमा एमविविएस अध्ययनरत एवम् प्राविधिक विषयमा उच्च शिक्षा (इञ्जिनियरिङ, बन विज्ञान, कृषि र पशु विज्ञान) अध्ययनका लागि गरीब, दलित तथा अल्पसङ्ख्यक जातिका विद्यार्थीहरुलाई सो कोर्ष पुरा गर्न एकपटकका लागि प्रोत्साहन गर्नु पर्दछ । तर शहीद, वेपत्ता परिवार, द्वन्द पिडित एवम् जनआन्दोलनका घाइतेका छोराछोरीलाई भने छावृत्तिमा छनौट भएको हुनुपर्ने छैन । शहीद दिलबहादुर रम्तेल स्मृति छात्रवृत्ति कार्यक्रम स्वच्छ, मर्यादित र विश्वसनीय रुपमा कार्यान्वयन गर्नका लागि यो मापदण्ड तयार गरिएको छ । |
| २. कार्यक्रमको उद्देश्य | शहीद र बेपत्ता परिवारका छोराछोरी, द्वन्द पीडित, दलित, लोपोन्मुख, अल्पसंङ्ख्यक तथा गरीब विद्यार्थीलाई उच्च शिक्षा अध्ययन पूरा गर्न प्रोत्साहित गर्ने । |
| ३. कार्यक्रम कार्यान्वयनमा संलग्न हुने मन्त्रालय | शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय |
| ४. बजेट बाँडफाँट | प्रस्ताव छनौट एवम् व्यवस्थापन |
| ५. सञ्चालन गरिने क्रियाकलाप | **परिभाषाः** विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस निर्देशिकामा,<br>(क) **"शहीद" भन्नाले** व्यक्तिगत स्वार्थ बिना काम गर्ने र देश र जनताको भलाईका लागि आफ्नो ज्यानको बलिदानी दिने व्यक्तिलाई शहिद भनिन्छ । शहिद शव्दले राज्यले शहिद भनि घोषणा गरेका व्यक्तिलाई जनाउँदछ ।<br>(ख) **"बेपत्ता परिवार" भन्नाले** सशस्त्र द्वन्द र मधेश आन्दोलनका क्रममा राज्य पक्ष वा अन्य पक्षबाट वेपत्ता भएका वा पारिएका व्यक्तिका परिवारलाई बुझाउँदछ । |

| शीर्षक | विवरण |
|---|---|
| | (ग) **द्वन्दपिडित** भन्नाले सशस्त्र जनयुद्धमा ज्यान गुमाएका घाइतेका छोराछोरीलाई जनाउँछ ।<br><br>(घ) **जनआन्दोलनका घाइते** भन्नाले २०६२/६३ को जनआन्दोलनमा घाइते भएका व्यक्तिलाई सम्झनु पर्दछ ।<br><br>**(ङ) "मेडिकल कलेज"** भन्नाले विभिन्न विश्वविद्यालयहरुबाट सम्बन्धन प्राप्त गरी एमविविएस कक्षा सञ्चालनको अनुमति पाएका संस्थाहरुलाई सम्झनु पर्दछ । यसले एसविविएस कक्षा सञ्चालन गर्ने अन्य स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानहरुलाई समेत जनाउँदछ ।<br><br>(च) "**दलित विद्यार्थी**" भन्नाले कानून वमोजिम दलित भनि तोकिएको जातिका विद्यार्थीलाई सम्झनु पर्दछ ।<br><br>(छ) "**गरीब विद्यार्थी**" भन्नाले सम्बन्धित स्थानीय तहले गरीब हो भनि सिफारिस गरेका विद्यार्थीलाई सम्झनु पर्दछ ।<br><br>(ज) "**अल्पसङ्ख्यक जातिका विद्यार्थी**" भन्नाले कानून बमोजिम अल्पसङ्ख्यक भनी सूचिकृत भएका जातिका विद्यार्थीलाई सम्झनु पर्दछ ।<br><br>(झ) "**प्रोत्साहन छात्रवृत्ति**" भन्नाले एमविविएस र स्नातक तहमा प्राविधिक विषय अध्ययन गर्नका लागि विश्वविद्यालयमा भर्ना भइ अध्ययन शुरु गरेका विद्यार्थीहरुको अध्ययनका लागि चाहिने खर्चको अभावमा अध्ययनलाई बिचैमा छाड्नु नपरोस भनी उपलव्ध गराइने थप सहायता रकम सम्झनु पर्दछ ।<br><br>(ञ) "उच्च प्राविधिक शिक्षा" भन्नाले माध्यमिक तह भन्दा माथिल्लो तहमा पढाइ हुने प्राविधिक शिक्षा भन्ने सम्झनु पर्दछ र प्राविधिक विषयहरु भन्नाले छात्रवृत्ति व्यवस्थापनका लागि एम.वि.वि.एस., इञ्जिनियरिङ, बन विज्ञान, कृषि र पशु विज्ञान विषयहरु सम्झनु पर्दछ ।<br><br>• **सूचना प्रकाशनः** (१) छात्रवृत्ति प्रदान गर्नका लागि स्नातक तहमा भर्ना भएका विद्यार्थीहरुसँग कम्तिमा १५ दिनको सार्वजनिक सूचना प्रकाशन गरी तोकिएका कागजात सहित निवेदन माग गरिनेछ। (२) उपदफा (१) बमोजिमको सूचना मन्त्रालयको वेवसाइट वा अन्य विद्युतीय माध्यम तथा राष्ट्रियस्तरको पत्रिकामा प्रकाशन गरिनेछ ।<br><br>• **निवेदन पेश गर्नेः** (१) एमविविएस लगायत उच्च प्राविधिक शिक्षा अध्ययन गर्नका लागि छनौट भई भर्ना भएका शहीद तथा वेपत्ता परिवार र गरिब, दलित तथा अल्पसङ्ख्यक जातिका विद्यार्थीहरुले सम्बन्धित मेडिकल कलेज/प्रतिष्ठान, विश्वविद्यालय/क्याम्पसको सिफारिस संलग्न गरी तोकिएको |

| शीर्षक | विवरण |
| --- | --- |
| | समय भित्र मन्त्रालय समक्ष सक्कल निवेदन पेश गर्नु पर्नेछ ।<br>(२) निवेदनको ढाँचा अनुसूची - १५ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।<br>(३) सामुदायिक विद्यालयबाट SLC/SEE उत्तीर्ण गरेको भए सम्बन्धित जिल्लाको शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाइबाट प्रदान गरिएको सिफारिस पत्र संलग्न गरेको हुनुपर्नेछ । साथै शहीदस्मृति आवासीय विद्यालयबाट SLC/SEE उत्तीर्ण गरेको भए पनि सामुदायिक विद्यालय सरह अङ्क प्रदान गरिनेछ ।<br>**छात्रवृत्ति रकम सम्बन्धमाः** छात्रवृत्ति बापतको रकम विद्यार्थीको खातामा देहाय बमोजिम उपलव्ध हुनेछ ।<br>क) एमबीबीएस कार्यक्रमका लागि प्रति विद्यार्थी एकमुष्ठ दुई लाख रुपैया<br>ख) अन्य प्राविधिक विषयका लागि प्रति विद्यार्थी एकमुष्ठ ५० हजार रुपैंया<br>छात्रवृत्ति कोटा निर्धारण:<br>एमबीबीएस- ८ (आठ)<br>अन्य प्राविधिक विषयः २८ (अठ्ठाईस)<br>मूल्याङ्कन समिति<br>संयोजक- उपसचिव, शैक्षिक योजना तथा विज्ञान प्रविधि महाशाखा, मन्त्रालय<br>सदस्य – अधिकृत प्रतिनिधि, मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय<br>सदस्य सचिव – शैक्षिक योजना, तथ्याङ्क तथा अनुसन्धान शाखा, मन्त्रालय<br>मूल्याङ्कनको मापदण्ड अनुसुची-१६ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ । |
| ६. अपेक्षित उपलव्धी | • शहीद र बेपत्ता परिवारका छोराछोरी, गरीब, दलित तथा अल्पसङ्ख्यक जातिका विद्यार्थीहरुको उच्च शिक्षा अध्ययनमा सहयोग पुग्ने । |
| ७. प्रस्ताव साथ विद्यार्थीले पेश गर्नुपर्ने कागजातहरु | • नागरिकता प्रमाणपत्र<br>• दलित तथा अल्पसंख्यक जाती खुल्ने प्रमाण<br>• शहीद वा बेपत्ता परिवारको विद्यार्थी भएमा सो खुल्ने प्रमाणित कागजातहरु<br>• शहीद वा वेपत्ता परिवारका विद्यार्थीले सम्बन्धित व्यक्तिसँगको नाता प्रमाणित<br>• जनआन्दोलनका घाइते र द्वन्दपिडित खुल्ने प्रमाण र स्थानीय तहको |

| शीर्षक | विवरण |
| --- | --- |
| | सिफारिस<br>• भर्ना भएको प्रमाण खुल्ने क्याम्पसको प्रमाणित पत्र र भर्ना रसिद<br>• गरीब खुल्ने सम्बन्धित स्थानीय तहको सिफारिस पत्र<br>• कक्षा १२ उत्तीर्ण प्रमाणपत्र |
| ८. अनुगमन गर्ने निकाय | शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय |

## २.२२ एक जिल्ला एक शहीद पार्क निर्माण

| खर्च शीर्षक | इकाई | लक्ष्य | विनियोजित वजेट (रु.हजारमा) | चौमासिक अवधि |
|---|---|---|---|---|
| ३११५९ | जना | | ३००० | पहिलो, दोस्रो र तेस्रो चौमासिक |

| शीर्षक | विवरण |
|---|---|
| १. परिचय | राज्यले शहीद भनि घोषणा गरेका व्यक्तिको सम्झना र सम्मान हुने गरी गण्डकी प्रदेशका ११ वटै जिल्लामा कम्तिमा एक-एक वटा शहीद पार्क स्थापना एवम् सञ्चालन गर्नु आवश्यक छ । पार्कको स्थापनाले सर्वसाधारण नागरिकहरुसम्म शहीदहरुको पहिचान एवम् इतिहासको संरक्षण, शहीदहरु प्रतिको सम्मान, राष्ट्र र राष्ट्रियता प्रति नागरिकहरुमा कर्तव्यबोध गराउन तथा पर्यटन प्रबर्द्धनमा समेत सहयोग पुग्ने भएकोले आ.व. २०७८/७९ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रममा यो कार्यक्रम समावेश गरिएको छ ।यस कार्यक्रम अन्तर्गत यसपूर्व स्थापना भएका पार्कहरुको स्तरोन्नतिलाई समेत समेटिने छ । |
| २. कार्यक्रमको उद्देश्य | जिल्लामा शहीद पार्क निर्माण एव् स्तरोन्नती गर्ने । |
| ३. कार्यक्रम कार्यान्वयनमा संलग्न हुने मन्त्रालय | शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय/स्थानीय तह |
| ४. बजेट बाँडफाँट | बैठक, दै.भ्र.भ. तथा निर्माण तथा स्तरोन्नती खर्च एवम् नयाँको हकमा जग्गा प्राप्ति र विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन आदी । |
| ५. सञ्चालन गरिने क्रियाकलाप | <u>१.परिभाषा</u>:- विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा,-<br>**"मन्त्रालय"** भन्नाले शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय, गण्डकी प्रदेशलाई सम्झनु पर्छ ।<br>"स्थानीय तह" भन्नाले गण्डकी प्रदेश भित्र रहेका महानगरपालिका, नगरपालिका र गाउँपालिका सम्झनु पर्छ ।<br>"शहीद" भन्नाले व्यक्तिगत स्वार्थ बिना काम गर्ने र देश र जनताको भलाईका लागि आफ्नो ज्यानको बलिदानी दिने व्यक्तिलाई शहीद भनिन्छ । शहीद शव्दले राज्यले शहीद भनि घोषणा गरेका व्यक्तिलाई जनाउँदछ ।<br>"शहीद पार्क" भन्नाले शहीदहरुको योगदान र पहिचान खुल्ने गरी शहीदहरुको सम्मानमा स्थापना भएका वा हुने पार्कलाई बुझिन्छ ।<br><u>२.पार्क भित्र निर्माण गर्नुपर्ने पूर्वाधार</u>:- (१) यस मापदण्ड बमोजिम निर्माण हुने शहीद पार्क भित्र देहायका पूर्वाधारहरु निर्माण क्रमशः गर्दै जानु पर्नेछः-<br>• शहीदहरुको परिचय, योगदान र सूचना समेटिएको सूचना केन्द्र,<br>• शहीदहरुको तस्वीर/ शालिक,<br>• बगैंचा तथा उद्यान, |

| शीर्षक | विवरण |
|---|---|
| | • शान्ति स्मारक/स्तम्भ,<br>• कम्पाउण्ड तथा गेट<br>• सभा/बैठक कक्ष, चमेना गृह<br>• सम्बन्धित क्षेत्रको साँस्कृतिक तथा विविधता झल्कने पूर्वाधारहरु<br>• खानेपानी तथा शौचालय<br>३. नयाँ पार्क निर्माणका निम्ति कम्तिमा ५ रोपनी क्षेत्रफल भएको जग्गा उपलव्ध हुनु पर्नेछ ।<br>४. प्रस्ताव माग गर्नेः पार्क स्थापना एवम् स्तरोन्नतीका लागि मन्त्रालयले समिति, संघ संस्था वा स्थानीय तहवाट कम्तीमा १५ दिनको म्याद दिइ सार्वजनिक सूचना गरी प्रस्ताव माग गरिनेछ । पेश गरिने प्रस्ताव अनुसूची -२० वमोजिमको ढाँचामा विवरण खुलेको हुनु पर्नेछ ।<br><u>४. पार्क निर्माणका लागि स्थान छनौट गर्ने आधारः-</u><br>• यस पूर्व पार्क निर्माण भएका पार्कको हकमा स्थान छनौट गरिरहनु नपर्ने ।<br>• स्थानीय तहवाट जग्गाको भोगाधिकार उपलव्धता<br>• स्थानीय तह वा अन्य समिति, संघ संस्थावाट हुन सक्ने साझेदारी,<br>• कार्यक्रमबाट लाभान्वित हुने जनसङ्ख्या,<br>• कार्यक्रमवाट अपेक्षित प्रतिफल<br>• उपयुक्त भौगलिक अवस्था,<br>• यातायात तथा सञ्चारको सुविधा भएको स्थान,<br>• मन्त्रालयवाट गरिएको स्थलगत अध्ययन प्रतिवेदन ।<br><u>५. स्थान छनौट तथा अनुदान सिफारिस समितिः-</u> (१) एउटा जिल्लामा एक शहीद पार्क स्थापना गर्दै लगिनेछ ।<br>(२) कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि प्रस्ताव मूल्याङ्कन गरी मन्त्रालयका सचिव समक्ष सिफारिस गर्न देहाय बमोजिमको प्रस्ताव छनौट, मूल्याङ्कन तथा सिफारिस समिति रहनेछ ।<br>• उच्च शिक्षा तथा संस्कृति महाशाखा प्रमुख- संयोजक<br>• प्रशासन तथा योजना महाशाखा प्रमुख- सदस्य<br>• मन्त्रालयले तोकेको विषय विज्ञ — सदस्य<br>• मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयले तोकेको अधिकृत - सदस्य<br>• आर्थिक प्रशासन शाखा प्रमुख- सदस्य<br>• शाखा अधिकृत, भाषा संस्कृति र पुरातत्व संरक्षण शाखा सदस्य- सचिव<br>(३) बुँदा (२) बमोजिमको समितिको बैठक सम्बन्धी कार्यविधि आफैं निर्धारण गर्न सक्नेछ । |

| शीर्षक | विवरण |
|---|---|
| | ६. कार्यक्रम सञ्चालनमा मन्त्रालयवाट साझेदारी हुन नसक्ने र वजेट तथा कार्यक्रम प्रस्ताव गर्न नपाइने विषयहरुः-<br>• राष्ट्रिय एकता तथा सामाजिक सास्कृतिक सद्भाव खल्बलिने विषय,<br>• बातावरण संरक्षणमा प्रतिकुल असर पुऱ्याउने विषय ।<br>७. लागत साझेदारी र सो को रकम निकासा तथा भुक्तानी प्रक्रियाः-(१) यस कार्यविधि बमोजिम शहीद पार्क पूर्वाधार निर्माणको लागि लागत साझेदारी गर्नु पर्ने भएमा साझेदारी गर्न सकिनेछ ।<br><u>८. सम्झौता गर्नुपर्नेः-</u> छनौट भएका समिति, संघ संस्था वा स्थानीय तहले शहीद पार्क निर्माणका लागि मन्त्रालयसँग समझदारी गर्नुपर्ने छ ।<br><u>१०. समिति, संघ संस्था वा स्थानीय तहको  काम र कर्तव्यः-</u> (१) यस कार्यविधि बमोजिम छनौट भएका समिति, संघ संस्था वा स्थानीय तहको काम र कर्तव्य देहाय बमोजिम हुनेछः-<br>• निर्माण  वा स्तरोन्ती गरिने शहीद पार्कसम्म यातायात तथा सञ्चार, खानेपानीको सुविधा पुर्याउने,<br>• जुन कार्यक्रमका लागि समझदारी गरिएको हो सोही कार्यक्रममा मन्त्रालयलाई सहयोग गर्ने ।<br><u>११. उल्लेख गर्नुपर्नेः-</u> यस कार्यविधि बमोजिम निर्माण वा स्तरोन्नती हुने शहीद पार्क पूर्वाधारको कार्य प्रारम्भ गर्दाका बखत नै सबैले देखिने ठाउँमा स्पष्ट रुपमा साझेदारहरुको (मन्त्रालय र सम्बन्धित समिति, संघ संस्था वा स्थानीय तह) नाम उल्लेख गरी विवरण राख्नु पर्नेछ ।<br><u>१२. साझेदारी गर्नेः-</u> सम्बन्धित समिति, संघ संस्था वा स्थानीय तहले यो मापदण्ड स्वीकृत हुनु अघि कुनै प्रक्रियाबाट शुरु भई सञ्चालनमा आएका पार्क, स्मारक जस्ता पूर्वाधारको स्तरोन्नती कार्य गर्ने गरी शहीद पार्क निर्माणको प्रस्ताव पेश गरेमा मन्त्रालयले त्यस्ता पार्कहरुको स्तरोन्नती गर्न सक्नेछ ।<br><u>१३. पार्क संरक्षण समितिः-</u> यस कार्यविधि बमोजिम निर्माण हुने शहीद पार्कको संरक्षण गर्न एक पार्क संरक्षण समिति गठन गर्नु पर्नेछ । |
| ६. अपेक्षित उपलव्धी | शहीद पार्कको स्तरोन्नती तथा नयाँ पार्क निर्माण भएको हुने । |
| ७. विद्यार्थीले पेश गर्नुपर्ने कागजातहरु | • डिपिआर, लागत अनुमान, स्थानीय तहको सिफारिस आदी । |
| ८. अनुगमन गर्ने निकाय | शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय |

## २.२३ गोरखाको च्याङ्लीमा कुमाल जातिको संग्रहालय

| खर्च शीर्षक | इकाई | लक्ष्य | विनियोजित वजेट (रु.हजारमा) | चौमासिक अवधि |
|---|---|---|---|---|
| ३११५९ | जना | | ५००० | चौमासिक |

| शीर्षक | विवरण |
|---|---|
| १. परिचय | कुमाल जातिको पुरानो सभ्यता, रहनसहन र परम्पराको संरक्षण र सम्बर्धनका लागि उक्त जातिसँग सम्बन्धित ऐतिहासिक वस्तु तथा सामग्रीहरुको संरक्षण एवम् प्रचारप्रसारमा सहयोग पुऱ्याउनका लागि निर्माणाधिन संग्रहालयको निर्माण कार्य सम्पन्न गर्न सहयोग पुऱ्याउन यो कार्यक्रम समावेश गरिएको हो । |
| २. कार्यक्रमको उद्देश्य | कुमाल जातिको संग्रहालय स्थापना गर्ने । |
| ३. कार्यक्रम कार्यान्वयनमा संलग्न हुने मन्त्रालय | शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय, पालुङटार नगरपालिका, गोरखा । |
| ४. बजेट बाँडफाँट | दै. भ्र. भ., बैठक, लागत अनुमान बमोजिम निर्माण कार्यसँग सम्बन्धित काम |
| ५. सञ्चालन गरिने क्रियाकलाप | • **प्रस्ताव पेश गर्नेः** (१) गोरखा जिल्लाको पालुङटार नगरपालिका अन्तर्गत च्याङ्लीमा स्थापना हुने कुमाल संग्रहालयको निर्माण कार्य सम्पन्न गर्नका गर्नुपर्ने कामको विवरण खुलाई मन्त्रालयमा प्रस्ताव पेश गर्नुपर्नेछ ।<br>• **प्रस्ताव साथ सरकारी प्रविधिकको लागत इष्टिमेट र निर्माण कार्यको कार्ययोजना पेश गर्नुपर्नेछ ।**<br>• स्थानीय तहको सिफारीस पत्र प्रस्ताव साथ पेश गर्नुपर्नेछ ।<br>• **पेश हुन आएको प्रस्ताव जाँचवुझ गरी सम्वन्धित मन्त्रालयवाट स्वीकृत गरिनेछ ।**<br>• **कार्यक्रम कार्यान्वयन सम्झौताः** कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नुपूर्व मन्त्रालय र संग्रहालय बिच सम्झौता गर्नुपर्नेछ । |
| ६. अपेक्षित उपलव्धी | • संग्रहालयको निर्माण कार्य सञ्चालन हुने । |
| ७. पेश गर्नुपर्ने कागजातहरु | • अनुगमन प्रतिवेदन<br>• कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन<br>• वील भरपाइहरु |
| ८. अनुगमन गर्ने निकाय | शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय |

## अनुसूची- १

**गुरुकुल, गुम्बा, आश्रम, मदरसा लगायत धार्मिक शिक्षा प्रदान गर्ने विद्यालयहरुलाई मुल प्रवाहीकरण अनुदानका लागि प्रस्ताव पेश गर्ने ढाँचा**

**क) शिक्षण संस्थाको विवरण**

१. नामः

२. ठेगानाः

३. जिल्लाः स्थानीय तहः

४. इमेल ठेगानाः

५. सञ्चालित कक्षा/तह:

६. अनुमति प्राप्त कक्षा र मिति :

७. प्रधानाध्यापको नामः सम्पर्क नम्बरः

८. बैंकको नाम:

९. बैंकको खाता नं.:

**ख) विस्तृत विवरणः**

१. विद्यालयको प्रकारः **गुरुकुल/गुम्बा/आश्रम/मदरसा/बैकल्पिक विद्यालय ........**

२. अध्ययनरत विद्यार्थी संख्याः (बैकल्पिक विद्यालयका लागि तहगत सिकारु संख्या)

| कक्षा | १ | २ | ३ | ४ | ५ | ६ | ७ | ८ | ९ | १० | ११ | १२ | जम्मा |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| आवासीय विद्यार्थी संख्या | | | | | | | | | | | | | |
| घरबाटै विद्यालय आउने विद्यार्थी संख्या | | | | | | | | | | | | | |
| जम्मा विद्यार्थी संख्या | | | | | | | | | | | | | |

**३. विद्यालयमा सञ्चालन गर्न आवश्यक कार्यक्रमः**

क) शैक्षिक सामग्री

ख) कक्षाकोठामा बसाइ व्यवस्थापन

ग) आवासीय व्यवस्थापन

घ) भान्सा व्यवस्थापन

ङ) अन्य.....

४. आवश्यक पर्नुको कारणः

५. लागत अनुमानः

६. विद्यालयमा उपलव्ध शैक्षिक सामग्रीको विवरण

| क्र.सं. | सामग्रीको विवरण | संख्या/सेट | पर्याप्त/अपर्याप्त |
|---|---|---|---|
| १ | | | |
| २ | | | |
| ३ | | | |
| ४ | | | |

७. कार्यक्रम कार्यान्वयनको कार्ययोजनाः

८. कार्यक्रम कार्यान्वयनबाट प्राप्त हुने मुख्य उपलव्धीः

९. स्थानीय तहबाट हुनसक्ने साझेदारीको विवरण :

**<u>प्रस्ताव पेश गर्नेको तर्फबाट</u>**

नामः                                                        हस्ताक्षरः

पदःप्रधानाध्यापक/प्रमुख                                        मितिः

मोवाइल नं.:

विद्यालयको छापः

अनुसूची- : २

## गुरुकुल, गुम्बा, आश्रम, मदरसा लगायत धार्मिक एवम् एवम् अनौपचारिक प्रौढ शिक्षा प्रदान गर्ने विद्यालयहरुलाई मुल प्रवाहीकरण अनुदान प्रस्ताव मूल्याङ्कनका आधारहरु

| क्रसं. | सूचकहरु | पूर्णाङ्क | प्राप्ताङ्क | कैफियत |
|---|---|---|---|---|
| १ | विद्यालय अनुमति | १० | | प्रति वर्ष १ का दरले बढीमा - १० अङ्क |
| २ | शिक्षण सिकाइ सामग्री उपलव्धता | २० | | विद्यार्थी अनुपातमा शिक्षण सिकाइ सामग्री न्यून उपलव्ध भएको भए-२० अङ्क<br>सामग्री उपलव्ध भएको तर प्रयोगमा नआएकोमा – १० अङ्क |
| ३ | विद्यार्थी संख्या | १० | | प्रति कक्षा औषत न्यूनतम १० जना भएमा -१० अङ्क<br>कम भएमा –५ अङ्क |
| ४ | स्थानीय तहको आवश्यकता सहितको सिफारिस तथा लागत साझेदारी सुनिश्चितता | १० | | लागत सहभागिता सुनिश्चित भए- १० अङ्क<br>आवश्यकता सिफारिस –५ अङ्क |
| जम्मा | | ५० | | |

नोटः कुल अंक मध्ये न्यूनतम २० अंक वा सो भन्दा बढी अंक प्राप्त गर्ने विद्यालयलाई छनौट समितिले योग्यता सूचीका आधारमा स्वीकृतीका लागि सिफारिस गर्नेछ ।अङ्क वरावर भएमा छनौट समितिले गरेको निर्णय अन्तिम हुनेछ ।

अनुसुची- ३

## विज्ञान वा प्राविधिक विषयमा रुपान्तरण हुने सामुदायिक क्याम्पसहरुलाई सुदृढीकरण अनुदानका लागि प्रस्तावको ढाँचा

**क) परिचय**

१. क्याम्पसको नामः

२. ठेगाना : ईमेल ठेगानाः

३. क्याम्पस प्रमुखको नामः सम्पर्क नम्बरः

**ख) कार्यक्रम सम्बन्धी विस्तृत विवरण**

१. सञ्चालित संकाय र विषयहरुः

| संकाय | विषय | विषय | विषय | विषय |
|---|---|---|---|---|
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |

४. सम्बन्धन मितिः

५. सम्बन्धन दिने विश्वविद्यालयको नामः

६. अध्यापन हुने तहः

७. जम्मा विद्यार्थी संख्याः (संकायगत, तहगत र विषयगत रुपमा उल्लेख गर्ने)

८. रुपान्तरण वा विषय थप सम्बन्धी विवरणः

   १. रुपान्तरण हुन चाहेको विषयः

   २. रुपान्तरण वा विषय थपका लागि अनुमति मितिः

   ३. रुपान्तरण हुनाको कारण वा औचित्यः

   ४. रुपान्तरणबाट लाभान्वित हुने विद्यार्थी संख्या :

   ५. थप हुने विषयको विषयगत शिक्षक उपलव्धताको विवरणः

६. क्याम्पस सञ्चालनको दिगोपनको योजनाः

७. क्याम्पसको वर्तमान भौतिक संरचनाको उपलव्धताको अवस्थाः

८. क्याम्पसको उपलव्ध प्रयोगशालाहरुको विद्यमान अवस्थाः

९. क्याम्पसमा उपलव्ध आइसीटी र सुचना तथा सञ्चार प्रविधिको उपलव्धता र व्यवस्थापनको अवस्था

१०. माग गरेको कार्यक्रम

११. अनुमानित लागत (प्राविधिकको लागत अनुमान बमोजिमको)

**<u>प्रस्ताव पेश गर्ने क्याम्पसको तर्फबाट</u>**

नामथर :

हस्ताक्षरः

पदः

मितिः

क्याम्पसको छापः

अनुसुची- ४

## विज्ञान वा प्राविधिक विषयमा रुपान्तरण हुने सामुदायिक क्याम्पसहरुलाई सुदृढीकरण अनुदानका लागि प्रस्ताव मूल्याङ्कनको मापदण्ड

| क्रस | आधारहरु | पूर्णाङ्क | प्राप्ताङ्क | व्याख्या |
|---|---|---|---|---|
| १ | लाभान्वित हुने विद्यार्थी संख्या | १० | | न्यूनतम विद्यार्थी संख्या ३० जना भएकोमा - १० अङ्क र सो भन्दा कम भएकोमा – ५ अङ्क |
| २ | विषयगत शिक्षकको उपलव्धता | १५ | | रुपान्तरण हुन चाहेको विषयको विषयगत शिक्षकको उपलव्धता-१५ अङ्क नयाँ नियुक्ति/व्यवास्थापन गर्नुपर्ने भएमा- ५ अङ्क |
| ३ | सम्बन्धित विषय सञ्चालनको अनुमति तथा तयारी | २० | | |
| ४ | प्रयोगशालाको उपलव्धता | ३० | | विषयगत प्रयोगशालाको उपलव्धता भएमा- ३० अङ्क प्रयोगशाला सुदृढीकरण गर्नुपर्ने भएकोमा- १५ अङ्क |
| ५ | पुस्तकालयको व्यवस्था | १५ | | थप गर्ने विषयसँग सम्बन्धित पाठ्यपुस्तक पर्याप्त भएमा- १५ अङ्क पर्याप्त पाठ्यपुस्तक नभएमा- ५ अङ्क |
| ६ | दिगोपनको योजना/कार्यक्रम | १० | | |
| | कुल जम्मा | १०० | | |

नोटः कुल अंक मध्ये न्यूनतम ४० अंक वा सो भन्दा बढी अंक प्राप्त गर्ने विद्यालयलाई छनौट समितिले योग्यता सूचीका आधारमा स्वीकृतीका लागि सिफारिस गर्नेछ ।अङ्क वरावर भएमा छनौट समितिले गरेको निर्णय अन्तिम हुनेछ ।

## अनुसूची- ५
## विशेष कक्षा सञ्चालन भएका विद्यालय र स्रोत कक्षाहरुको सुदृढीकरण अनुदानका लागि प्रस्ताव पेश गर्ने ढाँचा

**क) विद्यालय सम्बन्धी विवरण**

१. विद्यालयको नामः
२. ठेगानाः सम्पर्क नम्बरः
३. इमेल ठेगानाः
४. सञ्चालित कक्षाः
५. बैकको नाम :
६. बैंक खाता नम्बर :
७. प्रधानाध्यापको नामः सम्पर्क नम्बरः

**ख) विस्तृत विवरणः**

१. विद्यालयको प्रकारः (अपाङ्गताको प्रकार उल्लेख गर्ने)
२. स्रोतकक्षाको किसिम : सुस्त श्रवण/दृष्टिबिहीन/बौद्धिक अपाङ्गता
३. विशेष विद्यालय/स्रोत कक्षामा अध्ययनरत विद्यार्थी संख्याः

| कक्षा | १ | २ | ३ | ४ | ५ | ६ | ७ | ८ | ९ | १० | ११ | १२ | जम्मा |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| आवासीय विद्यार्थी संख्या | | | | | | | | | | | | | |
| घरबाटै विद्यालय आउने विद्यार्थी संख्या | | | | | | | | | | | | | |
| जम्मा विद्यार्थी संख्या | | | | | | | | | | | | | |

**४. विद्यालयमा सञ्चालन गर्न आवश्यक कार्यक्रम (कुनै एउटा मात्र छनौट गर्नुहोस्)**

क) शैक्षिक सामग्री
ख) कक्षाकोठामा बसाइ व्यवस्थापन
ग) आवासीय व्यवस्थापन
घ) भान्सा व्यवस्थापन
ङ) अन्य.....

**५. भान्सा व्यवस्थापन सम्बन्धी विवरण**

| क्र.सं. | विवरण | छ | छैन | |
|---|---|---|---|---|
| १ | छुट्टै भान्साकोठा | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| २ | खाना खानका लागि छुट्टै कक्ष | | | |
| ३ | विद्यार्थी संख्या बमोजिम भाँडाकुँडा | | | |

**६. आवासीय व्यवस्थापन र शैक्षिक सामग्री सम्बन्धी विवरण**

| क्र.सं. | विवरण | छ | छैन | |
|---|---|---|---|---|
| १ | सफा तथा स्वस्थ्य ओड्ने ओछ्याउने | | | |
| २ | सुत्नका लागि उपयुक्त फर्निचर | | | |
| ३ | बाकस/दराजको व्यवस्था | | | |

**७. विद्यालयमा उपलव्ध शैक्षिक सामग्रीको विवरण**

| क्र.सं. | सामग्रीको विवरण | संख्या/सेट | पर्याप्त/अपर्याप्त |
|---|---|---|---|
| १ | | | |
| २ | | | |
| ३ | | | |
| ४ | | | |

**८. आवश्यक पर्नुको कारणः**

९. आवश्यक सामग्रीको विवरण र लागत अनुमानः

१०. कार्यक्रम कार्यान्वयनको कार्ययोजनाः

११. कार्यक्रम कार्यान्वयनबाट प्राप्त हुने मुख्य उपलव्धीः

१२. विद्यालय व्यवस्थापन समितिको कार्यक्रम मागको निर्णय

१३. स्थानीय तहको सिफारिस

प्रस्ताव पेश गर्ने विद्यालयको तर्फबाट

नामः हस्ताक्षरः

पदःप्रधानाध्यापक मितिः

विद्यालयको छापः

## अनुसुची- ६

**विशेष कक्षा सञ्चालन भएका स्रोतकक्षाहरुको सुदृढीकरणका लागि प्रस्ताब मूल्याङ्कनका आधारहरु**

| क्रस | आधार | पूर्णाङ्क | प्रासाङ्क | व्याख्या |
|---|---|---|---|---|
| १ | विद्यार्थी संख्या | १० | | १५ जना भन्दा माथि भए - १० अङ्क र सो भन्दा कम भए - ५ अङ्क |
| २ | भान्सा व्यवस्थापनको अवस्था | १५ | | व्यवस्थित भान्सा कोठा- ५ अङ्क<br>सुधार गर्नुपर्ने भएमा – १५ अङ्क |
| ३ | आवासीय व्यवस्थापनको अवस्था | १० | | विद्यार्थीलाई सुविधा सहितको आवास भए – १० अङ्क र सुधार गर्नुपर्ने भएमा - १५ |
| ४ | शैक्षिक सामग्रीको अवस्था | १५ | | |
| जम्मा | | ५० | | |

नोटः कुल अंक मध्ये न्यूनतम २० अंक वा सो भन्दा बढी अंक प्राप्त गर्ने विद्यालयलाई छनौट समितिले योग्यता सूचीका आधारमा स्वीकृतीका लागि सिफारिस गर्नेछ ।अङ्क वरावर भएमा छनौट समितिले गरेको निर्णय अन्तिम हुनेछ ।

अनुसुची- ७

## प्राविधिक धार तथा कक्षा ११-१२ मा विज्ञान विषय सञ्चालन भएका विद्यालयहरुलाई प्रयोगशाला सुदृढीकरण अनुदान कार्यक्रम प्रस्तावको ढाँचा

**१. विद्यालयको विवरणः**

क. नाम

ख. ठेगाना

ग. जिल्ला

घ. अनुमति प्राप्त सालः

ङ. प्र.अ. को नाम च. सम्पर्क नम्बरः

छ. इमेल ठेगानाः

ज. सञ्चालित कक्षाः

झ. प्राविधिक धार सञ्चालित विषयः सञ्चालित कक्षाः

**२. कार्यक्रमको संक्षिप्त विवरण**

कार्यक्रमको नामःप्रयोगशाला सुदृढीकण

आवश्यक रकम रु. अक्षरमाः

बैङ्कको नाम र शाखाः

खाता नं.

**३. कार्यक्रमसँग सम्बन्धित मुख्य विवरणहरुः**

(क) कार्यक्रमको पृष्ठभूमि

(ख) कार्यक्रमको औचित्यः

(ग)कार्यक्रमको उद्देश्यः

(घ) प्राविधिक धार तर्फको विषयमा/कक्षा ११-१२ मा विज्ञान विषय अध्ययन गर्ने विद्यार्थीहरुको संख्या(जातिगत र लैङ्गिक रुपमा)

| जम्मा | | | दलित | | | जनजाती | | | कुल जम्मा |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| छात्रा | छात्र | जम्मा | छात्रा | छात्र | जम्मा | छात्रा | छात्र | जम्मा | |
| | | | | | | | | | |

(ङ)प्रयोगशाला सुदृढीकरणका लागि विद्यालयले सम्पादन गर्ने कामहरुः

च. प्राप्त हुने मुख्य उपलव्धी

**४) संलग्न गर्नुपर्ने आवश्यक कागजातहरु**

(क) स्थानीय तहको सिफारिस पत्र

(ख) प्राविधिक विषय सञ्चालनको अनुमती पत्र

(ग) व्यवस्थापन समितिको निर्णय

घ. प्राविधिकको लागत अनुमान

प्रस्ताव पेश गर्ने विद्यालयको तर्फबाट

नामः हस्ताक्षरः

पदःप्रधानाध्यापक मितिः

विद्यालयको छापः

## अनुसूची - ८

### प्राविधिक धार तथा विज्ञान विषय सञ्चालन भएका विद्यालयहरुलाई प्रयोगशाला सुदृढीकरण अनुदानका लागि लागि प्रस्ताव मूल्याङ्कनका आधारहरु

| क्रसं. | सूचक | पूर्णाङ्क | प्राप्ताङ्क | कैफियत |
|---|---|---|---|---|
| १ | कक्षा थप अनुमती | १० | | |
| २ | ल्याबको लागि कोठा वा स्थानको उपलव्धता, | १० | | |
| ३ | भौगोलिक क्षेत्र | २० | | ग्रामीण २०अङ्क तथा शहरी क्षेत्र १० अङ्क |
| ४ | ल्यावको सुविधा नभएको विद्यालय | २० | | ल्याव नभएको २०, स्तरोन्नति १५ |
| ५ | स्थानीय तहको सहलगानीको प्रतिवद्धता | १० | | |
| ६ | लागत सहितको कार्ययोजना | १० | | |
| ७ | चालु आर्थिक वर्षमा सोही प्रयोजनका लागि अन्य कुनै श्रोतबाट अनुदान प्राप्त हुने अवस्था नरहेको | १० | | |
| ८ | समग्र प्रस्तावको मूल्याङ्कन | १० | | |
| जम्मा | | १०० | | |

नोटः कुल अंक मध्ये न्यूनतम ४० अंक वा सो भन्दा बढी अंक प्राप्त गर्ने विद्यालयलाई छनौट समितिले योग्यता सूचीका आधारमा स्वीकृतीका लागि सिफारिस गर्नेछ ।अङ्क वरावर भएमा छनौट समितिले गरेको निर्णय अन्तिम हुनेछ ।

अनुसुची- ९

## विद्यालयमा विपद्/महामारी जोखिम न्युनिकरणका लागि प्रस्ताव पेश गर्ने ढाँचा

**क) विद्यालयको परिचय**

१. विद्यालयको नामः

२. ठेगानाः सम्पर्क नम्बरः

३. इमेल ठेगानाः

४. सञ्चालित कक्षाः

५. प्रधानाध्यापकको नामः सम्पर्क नम्बरः

**ख) विस्तृत विवरणः**

१. शैक्षिक सत्र २०७८ को विद्यार्थी संख्याः

| कक्षा | १ | २ | ३ | ४ | ५ | ६ | ७ | ८ | ९ | १० | ११ | १२ | जम्मा |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| विद्यार्थी संख्या | | | | | | | | | | | | | |

१. विपद्बाट विद्यालयमा पुगेको क्षती सम्बन्धी विवरण
२. आवश्यक पर्नुको कारणः
३. लागत अनुमानः
४. कार्यक्रम कार्यान्वयनको कार्ययोजनाः
५. अनुदानबाट सञ्चालित कार्यक्रमको दिगोपनको योजनाः
६. कार्यक्रम कार्यान्वयनबाट प्राप्त हुने मुख्य उपलव्धीः
७. कार्यक्रम मागसँग सम्बन्धित फोटोहरुः

**प्रस्ताव साथ पेश गर्नुपर्ने कागजातहरुः**

१. विद्यालय व्यवस्थापन समितिको निर्णय प्रतिलिपी सहित विद्यालयको कार्यक्रम तथा बजेट माग गरेको पत्र,
२. क्षतिको विवरण खुलेको प्रहरी मुचुल्का,
३. लागत अनुमान (प्राविधिकको इस्टिमेट),
४. जिल्ला वा स्थानीय तहमा रहेको विपद् व्यवस्थापन समितिबाट भएको निर्णयको प्रमाणित प्रतिलिपी र स्थानीय तहको सिफारिस पत्र र
५. क्षतिको विवरण झल्कने फोटाहरु

अनुसूची-१०

## सामुदायिक तथा सार्वजनिक पुस्तकालयहरुलाई स्तरोन्नतीका लागि अनुदानका लागि प्रस्तावको ढाँचा

भाग १

पुस्तकालयको विवरणः

नामः

ठेगानाः

जिल्लाः स्थानीय तहको नामः वडा नं.

सम्पर्क नं. इमेलः

स्वीकृति पाएको मितिः

अध्यक्षको नामः

सम्पर्क मो.नं. इमेलः

**भाग २**

**कार्यक्रमको संक्षिप्त विवरण**

क) पुस्तकालयको मुख्य आवश्यकताः (पुस्तकालय भवन निर्माण र कर्मचारी तलबभत्ता बाहेक)

ख) भौगलिक अवस्था, इतिहास, धर्म, संस्कृति, पर्यटन, कलाकौशल एवम् यस प्रदेशका स्रष्टाहरुद्वारा लिखित पुस्तक तथा पठन सामग्री व्यस्थापन गरी प्रदेशको पहिचान तथा चिनारी गराउने पुस्तक तथा पठन सामग्री थप गर्ने योजनाः

ग) कार्यक्रम कार्यान्वयनको लागत अनुमानः

घ) सम्पादन गर्नुपर्ने मुख्यमुख्य कामहरु : (पुस्तक थप, फर्निचर व्यवस्थापन, सूचना प्रविधि र इन्टरनेट, ई-लर्निङ व्यवस्थापन मध्ये)

ङ) पुस्तकालयमा ई-लर्निङको व्यवस्था :

च) कार्यक्रम सञ्चालनको कार्ययोजनाः

छ) लक्षित समूहः

ज) कार्यक्रमको व्यवस्थापकीय पक्षः

झ) कारोवार गर्ने बैंकको नामः

ञ) खाता नं.

ट) संलग्न गर्नुपर्ने कागजातहरुः

अ) स्थानीय तहको सिफारिश पत्र

आ) पुस्तकालय सञ्चालन सम्बन्धी अनुमतिपत्र

इ) पुस्तकालय नवीकरण गरेको पत्र

ई)पुस्तकालय व्यवस्थापन समितिको निर्णयको प्रतिलिपि
उ)पुस्तकालय तथ्याङ्क फाराम

<u>पुस्तकालयको तर्फबाट</u>

हस्ताक्षरः

नामः

पदः

मितिः

पुस्तकालयको छापः

## अनुसूची- ११

## पुस्तकालय तथ्याङ्क विवरण फाराम

१. पुस्तकालयको नाम र ठेगाना (जिल्ला, गापा/नपा, वडा र टोल)

.......................................................................................................................

स्थापना मिति .......................................... दर्ता नं. ..............................

इमेल .................................................. वेवसाइटः ....................................

फोन नं. ................................ पुस्तकालय खुल्ने र बन्द हुने समय.............................

२. पुस्तकालय दर्ता भएको निकाय .......................................................................

३. पुस्तकालयमा काम गर्ने कर्मचारीको विवरण

पूर्णकालीन ......................जना, आंशिक.....................जना, स्वयंसेवक .................जना ।

शैक्षिक योग्यताः पुस्तकालय विज्ञानमा उच्चशिक्षा हासिल गरेको वा पुस्तकालय सम्बन्धी विषयमा तालिम गरेको भए सो बारे उल्लेख गर्नुपर्ने .................................................................

४. पठन सामग्रीहरुको विवरणः

(क) जम्मा पुस्तक सङ्ख्या ............................

नेपाली भाषाका ........................ अङ्ग्रेजी भाषाका .............................................

(ख) पत्रपत्रिका सङ्ख्या/शीर्षक.............................

नेपाली भाषाका ........................ अङ्ग्रेजी भाषाका ...................................

दैनिक..........., साप्ताहिक ......... पाक्षिक ........ मासिक ......... अन्य ...........................

जर्नलहरु/राष्ट्रिय/अन्तर्राष्ट्रिय .................ब्रेल/अडियो पुस्तक सङ्ख्या ....................

(ग) विद्युतीय पुस्तकालय सेवा (ई/लाइब्रेरी) ........................................................................

५. पुस्तकालय सफ्टवयरको प्रयोग गरिएको भए सोको नामः ................................................

६. दैनिक सरदर पाठक सङ्ख्या ..........................महिला ................., पुरुष

७. पुस्तकालयको वार्षिक बजेट ......................................................................

८. आम्दानीका प्रमुख स्रोतहरु .........................................................................

९. सङ्घीय, प्रदेश सरकार वा स्थानीय तहबाट आर्थिक अनुदान प्राप्त गरेको भए सो रकम उल्लेख गर्नुपर्ने .........................................................................................................

१०. पुस्तकालय विकास कोष (अक्षय कोष) स्थापना गरिएको भए उल्लेख गर्नुपर्ने ..........................

११. पुस्तकालयको भौतिक पूर्वाधार

(क) भवन/जग्गाः ............ (पुस्तकालयको नाममा जमिन/भवन छ वा छैन ? वा कुन भवन/कोठामा सञ्चालित छ सो बारे उल्लेख गर्ने) ..................................................

(ख) कोठा सङ्ख्या .................... पुस्तकालय भवन/कोठाको कुल क्षेत्रफल ....................

(ग) विद्युतीय उपकरण/मेसिन औजार संख्या

कम्प्युटरः

ल्यापटपः

प्रिन्टरः

फोटोकपी मेसिनः

मल्टिमिडिया प्रोजेक्टरः

इन्टरनेटको व्यवस्था :

अन्य सामग्रीहरु ........................................................................................

(घ) चालु आ.व.मा थप भएका पुस्तक ............, पत्रपत्रिकाः............, अन्य .........................

(ङ) गत/चालु आ.व.मा सम्पन्न गरिएका प्रमुख कार्यहरु .................................................

(च) चालु/आगामी आ.व. का लागि निर्धारित प्रमुख कार्यहरु ............................................
..........................................................................................................

१२. सदस्यता सम्बन्धी विवरण

| सदस्यताको प्रकार | सङख्या | कैफियत |
|---|---|---|
| पाठक सदस्य | | |
| साधारण | | |
| आजीवन | | |
| संस्थागत | | |
| संरक्षक | | |
| मानार्थ | | |

| सदस्यताको प्रकार | सङ्ख्या | कैफियत |
|---|---|---|
| जम्मा | | |

१३. पुस्तकालय व्यवस्थापन समितिको विवरणः

| पद | नाम | सम्पर्क नं. |
|---|---|---|
| अध्यक्ष | | |
| उपाध्यक्ष | | |
| कोषाध्यक्ष | | |
| सदस्यहरू | | |
| | | |
| | | |
| | | |

सञ्चालक समितिको गत आ.ब.को बैठक सङ्ख्या :

(च) सम्पन्न गर्नुपर्ने क्रियाकलापहरुः

(छ) आशातीत उपलब्धिः

(ज) बैंकको नामः खाता नं=

प्रस्ताव पेश गर्ने पुस्तकालय/ विद्यालयको तर्फबाटः

हस्ताक्षरः नामः

पदः मितिः

छापः

**अनुसुची- १२**

**सामुदायिक तथा सार्वजनिक पुस्तकालयहरुको स्तरोन्नतीका लागि प्रस्ताव मूल्याङ्कनका आधारहरु**

| क्रसं. | सूचक | पूर्णाङ्क | प्राप्ताङ्क | व्याख्या |
|---|---|---|---|---|
| १ | दैनिक औषत पाठक संख्या | १० | | ५० जना सम्म भए १० अङ्क, २५ जनासम्म भए ५ अङ्क |
| २ | पुस्तकालयमा प्रदेशको भौगलिक अवस्था, इतिहास, धर्म, संस्कृति, पर्यटन, कलाकौशल एवम् यस प्रदेशका स्रष्टाहरुद्वारा लिखित पुस्तक तथा पठन सामग्री व्वस्थापन गरी प्रदेशको पहिचान तथा चिनारी झल्काउने पुस्तक खरीद योजना | १० | | राम्रो १० अङ्क, सामान्य ५ अङ्क |
| ३ | ई लर्निङ्ग सुविधा | ५ | | |
| ४ | सूचना प्रविधि तथा इन्टरनेट व्यवस्था | ५ | | |
| ५ | पुस्तकालयको नियमित नविकरण | ५ | | |
| ६ | समग्र प्रस्ताव मूल्याङ्कन | १५ | | |
| | जम्मा | ५० | | |

नोटः कुल अंक मध्ये न्यूनतम २० अंक वा सो भन्दा बढी अंक प्राप्त गर्ने विद्यालयलाई छनौट समितिले योग्यता सूचीका आधारमा स्वीकृतीका लागि सिफारिस गर्नेछ ।अङ्क वरावर भएमा छनौट समितिले गरेको निर्णय अन्तिम हुनेछ ।

अनुसूची – १३

## प्रविधिमैत्री वित्तीय साक्षरता कार्यक्रम प्रस्तावको ढाँचा

भाग १

सामुदायिक सिकाइ केन्द्र कार्यक्रम माग गर्ने संस्थाको/विवरणः

क नामः

ख ठेगानाः

जिल्लाः स्थानीय तहको नामः वडा नं .

टेलिफोन नः इमेलः

ग. सा.सि.के कार्यक्रम माग गर्ने संस्था/.व्यवस्थापन समितिको अध्यक्षको को नामः

सम्पर्क मो .नं .इमेलः

घ परिचालकको नामः

सम्पर्क मो .नं .इमेलः

ङ नविकरण भएको मितिः

**भाग २**

च कार्यक्रमको संक्षिप्त विवरणः

(कार्यक्रमको नामः प्रविधिमैत्री वित्तिय साक्षरता

कार्यक्रम संचालन हुने स्थान माग गरिएको रकमः

सम्पादन गर्नुपर्ने मुख्य मुख्य कामहरुः

सेवा क्षेत्रभित्रका जम्मा सहभागी हुनेको संख्याः

सञ्चालन हुने कक्षा संख्याः

**भाग ३**

कार्यक्रमको विस्तृत विवरणः

आवश्यकता /औचित्यः

कार्यक्रमको उद्देश्यः

)ग (कार्यक्रमवाट प्राप्त हुने उपलब्धि

क्रियाकलापः

कार्यान्वयन विधिः

)लक्षित समूहः

कार्यक्रमको व्यवस्थापकीय पक्षः

सामुदायिक सिकाइ केन्द्र) कार्यक्रम माग गर्ने संस्थाको /कर्मचारी, स्रोत/साधन र भवन

कम्प्युटर इ): न्टरनेटको उपलव्धता

कारोवार गर्ने बैंकको नामः

खाता नं

सा.सि.के कार्यक्रम माग गर्ने संस्थाको /तर्फबाट

हस्ताक्षरः

नाम थरः पदः

मितिः संस्थाको छाप

**संलग्न गर्नुपर्ने कागजातहरु**

१. साक्षर नेपाल अभियानमा कार्यक्रम सञ्चालनमा कार्य गरेको भएमा सो सम्बन्धि प्रष्ट हुने कागजातहरु
२. वार्षिक कार्ययोजना एवम् साक्षरता कार्यक्रम सञ्चालनको कार्ययोजना
३. वार्षिक प्रगती प्रतिवेदन
४. क्षेत्रगत रुपमा कार्यक्रम सञ्चालन गरेको भएमा सोको विवरण खुल्ने कागजातहरु
५. व्यवस्थापन समिति गठन र बैठक निरन्तरता खुल्ने कागजातहरु
६. स्थानीय स्रोतको परिचालन गर्ने गरेको भएमा सो सम्बन्धी कागजातहरु
७. विभिन्न निकायसँग समन्वय र बैठक पुस्तिकाको फोटोकपी
८. पेशागत समूह गठन/आयआर्जन समूह गठन र परिचालन सम्वन्धी विवरण
९. साधारण सभाको नियमितता र नविकरण सम्बन्धी कागजातहरु
१०. लेखापरिक्षण प्रतिवेदनको फोटोकपी
११. सामुदायिक पुस्तकालयको स्थापना र प्रयोगको अवस्था झल्कने फोटोहरु
१२. सामुदायिक सिकाइकेन्द्रको प्रोफाइल
१३. सम्बन्धित स्थानीय तहको सिफारिस पत्र

## अनुसूची १४

## प्रविधिमैत्री वित्तिय साक्षरता कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि सामुदायिक सिकाइ केन्द्रको

### प्रस्ताव मूल्याङ्कन फाराम

सामुदायिक सिकाइ केन्द्रको नाम

स्थानीय तह

जिल्ला

| क्रस | सूचकहरु | अंकभार | प्राप्ताङ्क | व्यख्या |
|---|---|---|---|---|
| १ | वार्षिक कार्ययोजना | ४ | | विगत र चालु वर्षको कार्य योजना भए ४, चालु वर्षको भए २ र नभए ० अंक |
| २ | वार्षिक प्रगती प्रतिवेदन बनाइ सम्बन्धित निकायमा पेश गरेको | २ | | विगत र चालु वर्षको कार्य योजना भए २, चालु वर्षको भए १ र नभए ० अंक |
| ३ | प्रविधिमैत्रीवित्तीय/ साक्षरता कार्यक्रम सञ्चालनका लागि आवश्यक पूर्वाधार एवं सुविधाको उपलब्धता | ५ | | प्रविधिमैत्रीवित्तीय साक्षरता कार्यक्रम / सञ्चालनका लागि आवश्यक ईमेल तथा कम्प्युटरको सुविधा भएको भए ५ |
| ४ | क्षेत्रगत रुपमा कार्यक्रम सञ्चालन | ४ | | शिक्षा, स्वस्थ्य, कृषि, पशुपालन, वातावरण, वालबालिका आदिका क्षेत्रमा काम गरेकामा प्रति क्षेत्र १ अंकका दरले बढीमा ४ अंक |
| ५ | व्यवस्थापन समिति गठन र बैठक निरन्तरता | ३ | | व्यवस्थापन समिति गठन भई बैठक निरन्तरता भएकोमा ३ र समिति गठन भएको तर निरन्तर बैठक नभएमा १ अंक |
| ६ | सेवा क्षेत्रको साक्षता सम्बन्धि तथ्याङ्क संकलन र अद्यावधिक | ९ | | सासिकेको सेवाक्षेत्रका१५६० वर्ष उमेर -समूहका साक्षर र निरक्षर विवरण संकलन गरेको भए ३ अंक तथा विद्यालय जाने र नजानेको विवरण संकलन गरेको भए २ र हाल सम्मको तथ्याङ्क अद्यावधिक गरेको भए थप ४ अंक |

| क्रस | सूचकहरु | अंकभार | प्राप्ताङ्क | व्यख्या |
|---|---|---|---|---|
| ७ | स्थानीय स्रोतको परिचालन | २ | | स्थानीय स्रोतको परिचालन गरेको भए २ अंक |
| ८ | विभिन्न निकायसँग समन्वय र बैठक | ४ | | विभिन्न निकायसँग समन्वय र बैठक गरेको भए प्रति वैठक १ अंकका दरले बढिमा ४ अंक |
| ९ | पेशागत समूह गठनआयआर्जन समूह गठन र / परिचालन | ५ | | पेशागत समूह गठन /आयआर्जन समूह गठन र परिचालनकृषि ), महिला,बचत तथा ऋण, युवा बालबालिका तथा समूह गठनगरेको ( भए प्रति समूह १ अंकका दरले बढिमा ५ अंक |
| १० | साधारण सभाको नियमितता र नविकरण | २ | | वर्षमा १ पटक साधारण सभा बसेको भए १ अंक र नविकरण गरेको भए १ अंक |
| ११ | लेखापरिक्षण | २ | | विगत २ वर्षको लेखापरिक्षण गरेको भए बढीमा २ अंक |
| १२ | सामुदायिक पुस्तकालयको स्थापना र सञ्चालन | ३ | | सामुदायिक पुस्तकालयको स्थापना र प्रयोग गरेको भए बढीमा ३ अंक |
| १३ | सामुदायिक सिकाइकेन्द्रको प्रोफाइल तयार भइ अद्यावधिक गरेको | ३ | | सामुदायिक सिकाइकेन्द्रको प्रोफाइल तयार भइ अद्यावधिक गरेको गरेको भए २ अंक र अद्यावधिक पनि गर्ने गरेको भए बढीमा १ अंक |
| १४ | साक्षरता कार्यक्रम सञ्चालनको कार्ययोजना | २ | | साक्षरता कार्यक्रम सञ्चालनको कार्ययोजना तयार गरेको भए बढीमा २ अंक |
| | जम्मा | ५० | | |

नोटः कुल अंक मध्ये न्यूनतम २० अंक वा सो भन्दा बढी अंक प्राप्त गर्ने विद्यालयलाई छनौट समितिले योग्यता सूचीका आधारमा स्वीकृतीका लागि सिफारिस गर्नेछ ।अङ्क वरावर भएमा छनौट समितिले गरेको निर्णय अन्तिम हुनेछ ।

अनुसूची- १५

## शहीद दिलबहादुर रम्तेल स्मृति छात्रवृत्ती निवेदनको ढाँचा

पासपोर्ट
साइजको फोटो

### निवेदकको व्यक्तिगत विवरण

नाम थरः लिङ्गः

जातः

**स्थायी ठेगानाः**

जिल्लाः स्थानीय तहको नामः वडा नं.

बाबुको नामः

आमाको नामः

अभिभावकको मोवाइल नम्बरः

बाबुको पेसा: आमाको पेसा:

परिवारको वार्षिक आम्दानी :

कक्षा १२ उत्तीर्ण विद्यालयको नामः ठेगानाः

उत्तीर्ण सालः प्राप्ताङ्क प्रतिशत/जिपिए :

SLC/SEE उत्तीर्ण गरेको विद्यालय : ☐ सार्वजनिक विद्यालय, ☐ संस्थागत विद्यालय

भर्ना भएको कलेजको नामः ठेगानाः

भर्ना भएको शैक्षिक सत्रः भर्ना रोल नम्बरः

खाता रहेको बैङ्कको नामः ठेगानाः

खाता नः

विद्यार्थीको मोवाइल नं.: इमेल ठेगाना :

विद्यार्थीको हस्ताक्षरः

**अनिवार्य संलग्न गर्नुपर्ने कागजातहरु**

१. नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी,

२. बसाईंसराइ भई यस प्रदेशमा बसोवास भएको भए बसाईंसराइ प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी,

३. कक्षा १० (SEE) र १२ उत्तीर्ण गरेको ट्रान्सक्रिप्टको प्रमाणित प्रतिलिपी (विदेशी वोर्डवाट उत्तीर्ण भएको भए समकक्षता)

४. कक्षा १० (SEE) उत्तीर्ण विद्यालय सामुदायिक विद्यालय हो भनि सम्बन्धित शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइले प्रमाणित गरेको पत्र,

५. चालु आ. व. मा भर्ना भई अध्ययन गरेको सम्बन्धित कलेजको सक्कलै पत्र,

६. गरीबी खुलेको स्थानीय तहको सक्कलै सिफारिस पत्र (सबै समूहका लागि)

७. शहीद वा वेपत्ता परिवारको सदस्य खुलेको प्रमाण र नाता प्रमाणित

८. दलित तथा अल्पसङ्ख्यक जाति खुलेको सम्बन्धित जिल्ला प्रशासन कार्यालय वा सम्बन्धित आयोगबाट प्रमाणित गरिएको प्रमाणित प्रतिलिपी ।

## अनुसूची -१६
## शहीद दिलबहादुर रम्तेल स्मृति छात्रवृत्ती छनौट मापदण्ड

| क्र.सं. | विषय | अंकभार | अंक विभाजन विवरण |
|---|---|---|---|
| १ | SLC/SEE को प्राप्ताङ्क | १५ अङ्क | SLC/SEE को प्राप्ताङ्कलाई १५% अङ्कभार प्रदान गरिनेछ । (१५ लाई प्राप्त प्रतिशतले गुणा गरी १०० ले भाग गरेर अङ्कभार निकाल्ने) अक्षराङ्कन पद्धतिबाट प्राप्त ग्रेडसिटलाई प्रतिशतमा बदल्दा GPA×0.95×25 सुत्र प्रयोग गरिनेछ । |
| २. | कक्षा १२ को प्राप्ताङ्क | ५० अङ्क | कक्षा १२ को प्राप्ताङ्कलाई ५०% अङ्कभार प्रदान गरिनेछ । (५० लाई प्राप्त प्रतिशतले गुणा गरी १०० ले भाग गरेर अङ्कभार निकाल्ने) अक्षराङ्कन पद्धतिबाट प्राप्त ग्रेडसिटलाई प्रतिशतमा बदल्दा GPA×0.95×25 सुत्र प्रयोग गरिनेछ । |
| ३. | शहिद, बेपत्ता परिवार र द्वन्दपिडित परिवारका छोराछोरी | २० अङ्क | शहीद र बेपत्ता परिवारका बालबालिकाहरुका लागि २० अङ्क प्रदान गरिनेछ । |
| ४. | विद्यालयको प्रकार | ७ अङ्क | सामुदायिक विद्यालयका लागि ७ अङ्क र संस्थागत विद्यालयका लागि २ अंक प्रदान गरिनेछ । |
| ४. | भौगोलिक क्षेत्र | ५ अङ्क | निजामति सेवा नियमावली २०५० (संशोधन सहित) मा व्यवस्था भए बमोजिम "क" वर्गको भौगोलिक क्षेत्रमा स्थायी ठेगाना भएमा ५ अंक "ख" वर्गलाई ४ अंक "ग" वर्गलाई ३ अंक र "घ" वर्गलाई २ अंक प्रदान गरिनेछ । ( नेपाल सरकारको कुनै ट्रष्टवाट नियमित अनुदान लिइ सार्वजनिक गुठी अन्तर्गत सञ्चालित विद्यालयलाई सामुदायिक विद्यालय सरह अङ्क दिइनेछ ) । |
| ५. | जाति र वर्ग | ३ अङ्क | क) अल्पसङ्ख्यक–३ अङ्क<br>ख) दलित–२ अङ्क |
| जम्मा | | १०० अङ्क | अंक बराबर भएमा प्राथमिकता क्रममा क्रमशः शहीद वा वेपत्ता परिवारका विद्यार्थी, अल्पसंख्यक, दलित र गरीब विद्यार्थीहरु छनौट |

| | | |
|---|---|---|
| | | गरिनेछ । |

नोटः कुल अंक मध्ये न्यूनतम ४० अंक वा सो भन्दा बढी अंक प्राप्त गर्ने विद्यालयलाई छनौट समितिले योग्यता सूचीका आधारमा स्वीकृतीका लागि सिफारिस गर्नेछ ।अङ्क वरावर भएमा छनौट समितिले गरेको निर्णय अन्तिम हुनेछ ।

## अनुसूची-१७

## मठ ,मन्दिर , गुम्बा लगायत पुरातात्त्विक तथा धार्मिक आस्थाका केन्द्रहरुको संरक्षण एवम् मर्मत सम्भार

## कार्यक्रम प्रस्तावको ढाँचा

१. संस्थाको नाम र ठेगानाः ................ ...................... .................
जिल्ला ............ न.पा./गा.पा......................................... .वडा नं. .......
टोल/गाउँ ................

२. मठ, मन्दिर, गुम्बा लगायत पुरातात्त्विक तथा धार्मिक आस्थाका केन्द्रको नामः ............... .........

३. सम्पर्क व्यक्तिको नाम र पदः................... .......... ............सम्पर्क नं.......................... :
इमेल ठेगानाः........................... .............................

४. मुख्य पुरातात्विक बस्तुहरूः......................... ............................. .............................

५. निर्माण शैली र प्रकारः..................... ............ ......................... .......................
................. .....................................

६. ऐतिहासिक पृष्ठभूमी) निर्माणकाल, निर्माणकर्ता(
.............. ............. ............. ............. ............. ...............
............... ........... .............. ................. .............

७. पूर्व मर्मत वा जीर्णोद्धार मिति र विवरणः

८. सम्पदा सम्बन्धी थप विवरण
जग्गाको क्षेत्रफलः............
मुख्य सम्पदा/भवनकोः
क .लम्वाईः ख .चौडाईः ग .उचाईः

९. मर्मत सुधार गर्नु पर्ने विवरणः

१०. प्रस्तावित मर्मत कार्यको कार्ययोजना

११. अपेक्षित उपलब्धिहरुः

**प्रस्ताव पेश गर्ने**

नामः ............................. पदः .................
हस्ताक्षरः
संस्थाको छापः

## अनुसूची-१८

## मठ, मन्दिर, गुम्बा लगायत पुरातात्त्विक तथा धार्मिक आस्थाका केन्द्रहरुको संरक्षण एवम् मर्मत सम्भार

### कार्यक्रम छनौटका आधारहरु

| क्रसं. | सूचक | पूर्णाङ्क | प्राप्ताङ्क | कैफियत |
|---|---|---|---|---|
| १ | सम्पादन गरिने कार्यको प्रस्तावित कार्ययोजना | १० | | |
| २ | पुरातात्त्विक तथा धार्मिक महत्त्व | २० | | १०० वर्ष भन्दा माथिको भए- १० अङ्क<br>७५ वर्ष भन्दा माथिको भए – ५ अङ्क |
| ३ | संरक्षण एवम् मर्मत सम्भार | १० | | तत्काल मर्मत सम्भार नगरेमा थप क्षति हुने भएमा-१० अङ्क<br>मर्मत सम्भार गर्नुपर्ने भएमा – ५ अङ्क |
| ४ | धार्मिक तथा पर्यटकीय महत्त्व | १० | | |
| | जम्मा | ५० | | |

नोटः कुल अंक मध्ये न्यूनतम २० अंक वा सो भन्दा बढी अंक प्राप्त गर्ने विद्यालयलाई छनौट समितिले योग्यता सूचीका आधारमा स्वीकृतीका लागि सिफारिस गर्नेछ ।अङ्क वरावर भएमा छनौट समितिले गरेको निर्णय अन्तिम हुनेछ ।

अनुसूची-२०

एक जिल्ला एक शहीद पार्क
कार्यक्रम साझेदारीको लागि पेश गर्ने निवेदनको ढाँचा

मिति :-................

श्रीमान् सचिवज्यू,
शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय
गण्डकी प्रदेश, पोखरा ।

विषय : पार्क स्थापना सम्वन्धमा ।

प्रस्तुत विषयमा त्यस मन्त्रालयबाट मिति ................ मा प्रकाशित सूचना अनुसार सञ्चालन हुन लागेको कार्यक्रमको उद्देश्य, लागत, समयावधि, लाभान्वित जनसंख्या लगायतको विवरण तपसिलमा उल्लेख गरिएको छ । कार्यक्रम सञ्चालन गर्न व्यवस्थाका लागि अनुरोध छ ।

तपसिलः

(क) माग गर्ने समिति , संघसंस्था, स्थानीय तहको नाम :
(ख) ठेगानाः
(ग) कार्यक्रमको नाम : एक जिल्ला एक शहीद पार्क निर्माण
(घ) कार्यक्रमको आवश्यकता तथा उद्देश्यः
(ङ) पार्क स्थापना गर्नु पर्नाको पर्ने कारणः
(च) उपलव्ध हुन सक्ने जग्गाः ............. रोपनी/विघा
(छ) स्थानीय तह वा सम्वद्ध निकायवाट हुन सक्ने योगदानः
(ज) स्थापना हुने जग्गामा यातायात तथा सञ्चारको सुविधाः
(झ) साझेदारीका लागि सम्बद्ध समिति ,संघसंस्था, स्थानीय तहको निर्णय तथा सिफारिसः
(ञ) समिति , संघ संस्थाले प्रस्ताव पेश गर्दा स्थानीय तहको सिफारिसः
(ट) कार्यक्रम सञ्चालन गर्न अनुमानित लागत (प्रमाणित लागत अनुमान सहित)ः
(ठ) कार्यक्रम सम्पन्न गर्न लाग्ने समयः
(ड) कार्यक्रमबाट लाभान्वित सम्भाव्य जनसंख्याः
(ढ) कार्यक्रमवाट प्राप्त हुने अपेक्षित प्रतिफलः
(ण) जग्गाको विवरणः
(त) निर्माणस्थलको जग्गाको भोगाधिकार खुलेको पत्र वा जग्गाधनी प्रमाणपत्रः
(थ) अन्य विवरणः

पेश गर्नेको
नाम थरः
पदः